

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

**NOVOSTI V ZAKONU O TROŠARINAH (ZTro-1)
(začetek uporabe ZTro-1 od 1. avgusta 2016)**

**IN PRAVILNIKU O IZVAJANJU ZAKONA O
TROŠARINAH (PZTro)**

(objavljen 30. 9. 2016 v Uradnem listu RS št. 62/2016)

2. izdaja, OKTOBER 2016

KAZALO

1	Nastanek obveznosti za obračun trošarine (6. do 8. člen ZTro-1, 3. člen PZTro)	5
2	Obračunavanje in plačevanje trošarine (11. člen ZTro-1)	6
3	Oprostitev in odpust plačila trošarine	6
3.1	Oprostitev plačila trošarine (14. do 17. člen ZTro-1, 4. člen PZTro)	6
3.2	Davka prosta prodajalna (16. člen ZTro-1, 5. člen PZTro)	7
3.3	Odpust plačila trošarine (18. člen ZTro-1, 6. člen PZTro)	8
4	Vračilo trošarine	8
4.1	Vračilo trošarine (19. člen ZTro-1, 7. člen PZTro)	8
4.2	Vračilo trošarine pri gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami (20. člen ZTro-1)	9
5	Režim odloga in gibanje trošarinskih izdelkov v režimu odloga (21. do 27. člen ZTro-1)	9
5.1	Spremembe pri gibanju v režimu odloga v Sloveniji	9
5.2	Opredelitev nepravilnosti pri gibanju trošarinskih izdelkov v režimu odloga (26. člen ZTro-1)	10
5.3	Neposredna dobava (27. člen ZTro-1)	11
6	Gibanje trošarinskih izdelkov sproščenih v porabo	11
6.1	Gibanje trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo, v komercialne namene in prodaja na daljavo (29. in 30. člen ZTro-1, 9. in 10. člen PZTro)	11
6.2	Nepravilnosti pri gibanju trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo (31. člen ZTro-1)	12
7	Trošarinski dokument (31. člen ZTro-1)	13
8	Računalniško podprt sistem (34. do 37. člen ZTro-1, 12. do 13. člen PZTro)	13
8.1	Spremembe določb v zvezi z najavo odpreme v EMCS	13
8.2	Spremembe določb v zvezi s potrditvijo prejema v EMCS	14
9	Nadomestni postopek (38. do 42. člen ZTro-1)	14
10	Dovoljenja (43. do 57. člen ZTro-1, 14. do 26. člen PZTro)	14
11	Zavarovanje (58. do 59. člen ZTro-1, 27. do 33. člen PZTro)	15
11.1	Določanje višine instrumenta zavarovanja za imetnika trošarinskega dovoljenja	16
11.2	Zavarovanje za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo iz omrežja in za trošarinske izdelke, ki jih proizvajalec proizvaja izven režima odloga	17
11.3	Določanje višine instrumenta zavarovanja za oproščene uporabnika	18
11.4	Določanje višine instrumenta zavarovanja za pooblaščenega prejemnika	18
11.5	Določanje višine instrumenta zavarovanja za trošarinskega zastopnika	18
11.6	Določanje višine instrumenta zavarovanja za pooblaščenega uvoznika	19
11.7	Določanje višine instrumenta zavarovanja za imetnika davka proste prodajalne	19
11.8	Kriteriji za določitev višine zneska instrumenta zavarovanja	19
11.9	Zahteva za spremembo višine zneska instrumenta zavarovanja	20
11.10	Določanje višine instrumenta zavarovanja v posebnih primerih (8. člen PZTro)	20

12	Prijava dejavnosti in registracija (63. člen ZTro-1)	20
13	Alkohol in alkoholne pijače (65. do 80. člen ZTro-1)	21
13.1	Uporaba alkohola in alkoholnih pijač za namene, za katere se ne plača trošarina (40. člen PZTro)	21
14	Mali proizvajalci vina, piva in žganja	22
14.1	Mali proizvajalec vina (73. člen ZTro-1)	22
14.2	Dovoljenje malemu proizvajalcu vina za odpremo v režimu odloga (74. člen ZTro-1)	22
14.3	Priznana lastna raba vina (76. člen ZTro-1)	24
14.4	Mali proizvajalec piva (77. člen ZTro-1)	24
14.5	Priznana lastna raba piva (78. člen ZTro-1)	25
14.6	Mali proizvajalec žganja (79. člen ZTro-1)	25
15	Mešanje pijač v gostinski dejavnosti (80. člen ZTro-1)	27
16	Tobačni izdelki (81. do 87. člen ZTro-1, 54. člen PZTro)	27
16.1	Elektronska cigareta in tobak za segrevanje	27
16.1.1	Prijava posameznih poslov – izvajanje posebnega nadzora	28
16.1.2	Obračunavanje in plačevanje trošarine	28
16.1.3	Prijava drobnoprodajnih cen	28
16.2	Tobačna znamka	28
17	Energenti in električna energija (88. do 92. člen ZTro-1 in 96. do 100. člen ZTro-1, 44. do 46. člen PZTro, 52. do 54. člen PZTro, 57. člen PZTro)	29
17.1	Opredelelitev energentov in električne energije	29
17.2	Posebnosti nadzora energentov	29
17.3	Električna energija	29
17.4	Zemeljski plin	30
17.5	Trošarinska osnova in znesek trošarine	31
17.6	Oprostitev trošarine za energetska intenzivna podjetja	34
17.7	Uporaba energentov in električne energije za namene, za katere se ne plača trošarina	35
17.8	Označitev in uporaba označenih energentov in prodaja energentov za pogonski namen	36
18	Vračila (93. do 95. člen ZTro-1)	36
18.1	Vračilo trošarine za industrijsko komercialni namen	36
18.2	Vračilo trošarine za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo	37
18.3	Vračilo trošarine za komercialni prevoz	37
19	Posebnosti nadzora in trošarinski nadzor (101. in 102. člen ZTro-1, 54. člen PZTro)	37
19.1	Posebnosti nadzora	37
19.2	Trošarinski nadzor	38
20	Prehodne in končne določbe (114. člen ZTro-1)	38
20.1	Popis trošarine za elektronske cigarete	38

20.2	Popis razlike trošarine za cigare in cigarilose oziroma cigarete	39
21	Posebne določbe	39
21.1	Vročanje (109. člen ZTro-1)	39

1 NASTANEK OBVEZNOSTI ZA OBRAČUN TROŠARINE (6. DO 8. ČLEN ZTro-1, 3. ČLEN PZTRO)

Trenutek nastanka obveznosti za obračun trošarine se z novim Zakonom o trošarinah bistveno ne spreminja. Zakon v drugem poglavju združuje vse primere nastanka obveznosti obračuna trošarine. Pri tem ohranja nastanek obveznosti za obračun trošarine ob sprostitvi trošarinskih izdelkov v porabo v kar se šteje proizvodnja trošarinskih izdelkov izven režima odloga, vnos iz druge države članice ali uvoz v Unijo.

ZTro-1 na novo opredeli »odpremo trošarinskih izdelkov iz režima odloga«, ki jo opredeli kot vsako odpremo, ki ni odprema prejemniku, ki v skladu z ZTro-1 ali zakonodajo druge države članice lahko prejema trošarinske izdelke v režimu odloga ali, ki ni odprema v izvoz. Navedena odprema se šteje za sprostitve v porabo zaradi česar tudi nastane obveznost za obračun trošarine.

Nepravilnosti, ki so storjene oziroma ugotovljene pri gibanju trošarinskih izdelkov v režimu odloga ali sproščenih v porabo so prav tako razlog za nastanek obveznosti za obračun trošarine. Za nepravilnost se štejejo okoliščine, ki nastanejo med gibanjem trošarinskih izdelkov in niso popolno uničenje in nepovratna izguba trošarinskih izdelkov, zaradi katerih trošarinski izdelki ne prispejo v namembni kraj.

Sprejet je nov člen, s katerim se določa izjema od nastanka trošarinske obveznosti ob vnosu trošarinskih izdelkov in sicer za vnos s strani fizičnih oseb. Ureditev in količinske omejitve vnosa izhajajo iz Direktive 2008/118/ES. Za vnos trošarinskih izdelkov, ki presega predpisane količine, nastane obveznost za obračun trošarine in sicer v trenutku vnosa, trošarina pa se obračuna z odmerno odločbo davčnega organa.

Poleg rednih primerov nastanka obveznosti zakon še vedno vsebuje posebne primere nastanka obveznosti za obračun trošarine, ki so taksativno naštetih v 8. členu ZTro-1.

Obveznosti obračunavanja ter plačevanja razlike trošarine za cigarete se dodaja tudi obveznost opravljanja popisa in obračunavanja ter plačevanja razlike trošarine za drobno rezani tobak. Navedeno obračunavanje in plačevanje za tobačne izdelke se izvede le, če je znesek razlike trošarine enak ali višji od 10 eurov. Če se ob spremembi drobnoprodajne cene cigaret oziroma drobno rezanega tobaka trošarinska obveznost ne poveča, popisa zalog ni potrebno opraviti. Za potrebe zapisnika o popisu drobno rezanega tobaka oziroma cigaret se uporablja obrazec na katerem se predloži tudi obračun razlike trošarine »Obračun razlike trošarine za drobno rezani tobak in cigarete« (TRO-RAZ) opisan v prvem odstavku 3. člena PZTro oziroma objavljen na spletnih straneh FURS.

ZTro-1 vsebuje novo splošno določbo za nastanek obveznosti za obračun trošarine, ki daje pooblastilo davčnemu organu, da določi oziroma odmeri plačilo trošarine v vseh primerih, za katere ugotovi, da trošarina za trošarinski izdelek v Sloveniji ni bila obračunana in plačana v skladu s trošarinskimi predpisi. Z novo določbo se določi tudi zavezanca oziroma plačnika trošarine in sicer je to oseba, ki ima v lasti ali v posesti ali uporabi ali da je proizvedla trošarinske izdelke za katere trošarine ni bila obračunana. Pri tem so izvete fizične osebe, ki ne opravljajo dejavnost s trošarinskimi izdelki, pod pogojem, če dokažejo, da so te pridobile v dobri veri. Trenutek nastanka obveznosti za obračun trošarine po tej določbi je vezan na dan pridobitve oziroma proizvodnje trošarinskih izdelkov oziroma na dan, ko je bilo ugotovljeno, da trošarina zanje ni bila obračunana.

2 OBRAČUNAVANJE IN PLAČEVANJE TROŠARINE (11. ČLEN ZTRO-1)

Z uveljavitvijo ZTro-1 se glede predložitve obračuna trošarine določa obveznost predložitve obračuna trošarine le za davčno obdobje (koledarski mesec) v katerem je nastala obveznost za obračun trošarine. Gre za administrativno poenostavitev, saj trošarinskim zavezancem ni treba več vlagati obračunov, če v davčnem obdobju ni nastala obveznost.

Odpravljeno je vlaganje obračunov za uvoznika, ker zanj nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine že ob uvozu (ob sprostitvi trošarinskih izdelkov v prost promet) po carinski deklaraciji, razen v primerih, kadar je obveznost za obračun trošarine odložena v skladu z ZTro-1. Enako velja za pooblaščenega uvoznika, ker po uvozu ne sprošča trošarinskih izdelkov v porabo, temveč jih v režimu odloga pošilja prejemnikom v Sloveniji (v trošarinsko skladišče, obrat oproščenega uporabnika) ali v drugo državo članico. Zanju torej ne nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine po obračunu.

Obveznost predložitve obračuna še vedno velja za trošarinske izdelke za katere je predpisan znesek trošarine 0 eurov oziroma znesek stopnje trošarine 0, razen izjeme, ki velja za male proizvajalca vina (5. odstavek 73. člena ZTro-1).

Spremenjen je rok plačevanja trošarinske obveznosti, in sicer se trošarina mora plačati do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja (12. člen), razen če ni z ZTro-1 drugače določeno. Torej rok plačila se ne šteje več 30 dni po nastopu zapadlosti, ki je bil zadnji dan davčnega obdobja v katerem je nastala obveznost.

ZTro-1 kot plačnike trošarine določa tudi trošarinskega zastopnika ter osebo, ki je v skladu s tem zakonom predložila instrument zavarovanja ter katerokoli drugo osebo.

Z novim ZTro-1 se za posebne primere (za začasno pooblaščenega prejemnika, za primere gibanja trošarinskih izdelkov s plačano trošarino, za podajalca pri podaji na daljavo) spreminja rok za predložitev obračuna in sicer se ta mora predložiti najpozneje v treh delovnih dneh od dneva prejema trošarinskih izdelkov, trošarina pa se mora plačati najpozneje v 30 dneh od dneva prejema trošarinskih izdelkov.

Glede opredelitve oseb, ki so zavezane k obračunavanju in plačevanju trošarine je to še vedno trošarinski zavezanec upošteva definicijo iz 5. člena ZTro-1. Izpostaviti je potrebno, da ZTro-1 po novem kot plačnike določa osebe, za katere je določeno, da morajo obračunati in plačati trošarino ob ugotovljenih nepravilnostih pri gibanju trošarinskih izdelkov (26. in 31. člen ZTro-1). Prav tako mora trošarino obračunati in plačati vsaka oseba, ki pridobi ali uporabi trošarinski izdelek brez plačane trošarine, za katerega je nastala obveznost za obračun in plačilo, trošarina pa ni bila obračunana oziroma plačana.

3 OPROSTITEV IN ODPUST PLAČILA TROŠARINE

3.1 Oprostitev plačila trošarine (14. do 17. člen ZTro-1, 4. člen PZTro)

Glede uveljavljanja oprostitev plačila trošarine ZTro-1 še naprej ohranja oprostitev za trošarinske izdelke, ki se vnašajo iz drugih držav članic ali iz tretjih držav, in sicer gre za vnos s strani fizičnih oseb za lastne potrebe.

Opređeljene so količine trošarinskih izdelkov, ki jih lahko brez plačila trošarine, fizična oseba v Sloveniji prejme od druge fizične osebe iz druge države članice ali tretje države oziroma tretjega

ozemlja v brezplačnih, priložnostnih malih pošiljkah, ki niso komercialne narave in vsebujejo samo izdelke, ki so namenjeni za osebno rabo prejemnika ali njegove družine in sicer:

1. tobačni izdelki:

- 50 cigaret ali
- 25 cigarilosoov (cigar, ki tehtajo vsaka največ 3 grame) ali
- 10 cigar ali
- 50 gramov tobaka za kajenje ali

2. alkohol in alkoholne pijače:

- do enega litra žgane pijače z vsebnostjo alkohola, ki presega 22 vol. % oziroma nenedaturiranega etilnega alkohola z vsebnostjo 80 vol.% ali več, ali
- do enega litra vmesne pijače z vsebnostjo alkohola, ki ne presega 22 vol. % ali
- do dveh litrov mirnega vina ali enega litra penečega vina.

Poleg tega so opredeljene še količine trošarinskih izdelkov, ki jih lahko fizična oseba prejme od druge fizične osebe iz druge države članice v brezplačnih, priložnostnih malih pošiljkah, ki niso komercialne narave in vsebujejo samo izdelke, ki so namenjeni za osebno rabo prejemnika ali njegove družine, brez plačila trosarine:

- do tri litre piva in 6 ml polnila za elektronske cigarete oziroma 50 gramov tobaka za segrevanje.

Če količine trošarinskih izdelkov male pošiljke presegajo navedene količine, nastane obveznost za obračun trošarine za celotno količino trošarinskih izdelkov.

Prav tako je še naprej predvidena oprostitev plačila trošarine za diplomatska predstavništva, konzulati in mednarodne organizacije ter oprostitev plačila trošarine pri iznosu trošarinskih izdelkov v tretje države ali na tretja ozemlja in se trošarinski izdelki prodajo potnikom na letalih in plovilih med plovbo ali v davka prosti prodajalni, za carinsko izstopno kontrolo.

3.2 Davka prosta prodajalna (16. člen ZTro-1, 5. člen PZTro)

Prostocarinska prodajalna je nadomeščena z novim nazivom »davka prosta prodajalna«. Ta je po novem ZTro-1 določena kot prodajalna, kjer se prodajajo trošarinski izdelki v režimu odloga oziroma se prodajajo izdelki, za katere je bila trošarina že plačana. Nova ureditev določa, da mora oseba, ki želi poslovati kot davka prosta prodajalna (imetnik davka proste prodajalne) predhodno pridobiti dovoljenje davčnega organa in za namene nadzora nad prodajo in uveljavljanjem oprostitve izpolnjevati predpisane pogoje, predvsem:

- zagotoviti, da se izvaja prodaja trošarinskih izdelkov brez plačila trošarine samo potnikom na poletu ali morski plovbi, ki jih bodo v osebni prtljagi odnesli na tretje ozemlje ali v tretjo državo; potnik uveljavlja pravico do nakupa trošarinskih izdelkov brez obračunane trošarine s predložitvijo vozovnice ali vstopnega kupona;
- predložiti ustrezen instrument zavarovanja plačila trošarine za tiste trošarinske izdelke, ki so dobavljeni v prodajalno v režimu odloga;
- voditi evidence, s katerimi zagotovi natančno sledljivost trošarinskih izdelkov, ki se prodajajo v prodajalni, in sicer ločeno po dobavah iz trošarinskih skladišč in dobavah s plačano trošarino;
- voditi ločeno evidenco za vsako prodajalno o vseh izvedenih prodajah izdelkov z oprostitvijo plačila trošarine, vključno s podatkom o namembnem kraju iz potnikove vozovnice ali vstopnega kupona in o vseh izvedenih prodajah izdelkov s plačano trošarino; iz evidence mora biti razvidna povezava med številko računa, s katerim je bilo blago prodano, in vstopnim kuponom oziroma vozovnico.

Podrobnosti glede vračila plačane trošarine za trošarinske izdelke, ki so v davka prosti prodajalni skladiščeni s plačano trošarino in prodani potnikom, ki so oproščeni plačila trošarine, so navedene v 5. členu PZTro.

3.3 Odpust plačila trošarine (18. člen ZTro-1, 6. člen PZTro)

Z novo ureditvijo je prav tako ohranjen odpust plačila trošarine vendar z določenimi spremembami. Odpust je predviden le za imetnika trošarinskega skladišča, oproščenega uporabnika ter pooblaščenega uvoznika. Ne velja pa več za uvoznika, pooblaščenega prejemnika in začasno pooblaščenega prejemnika. Odpust plačila trošarine lahko uveljavlja imetnik skladišča in oproščeni uporabnik iz istih razlogov kot do sedaj. S spremembo se lahko uveljavlja odpust le za primanjkljaj, ki je neposredno povezan s procesom skladiščenja ali prevoza trošarinskih izdelkov. Torej primanjkljaj, ki nastane iz naslova proizvodnje ali zaradi višje sile ni več predmet odpusta plačila trošarine. Po novem se odpust plačila trošarine iz razlogov naštetih v 18. členu ZTro-1 (primanjkljaj pri prevozu ali skladiščenju, uničenje, denaturacija, uporaba trošarinskih izdelkov za proizvodnjo drugih trošarinskih izdelkov, poraba za namene nadzora ali testiranja itd.) uveljavlja z zahtevkom, ki se vloži najkasneje v roku 20 dni po poteku davčnega obdobja v katerem je nastal razlog za odpust plačila trošarine. **Novi Pravilnik o izvajanju Zakona o trošarinah v 6. členu določa, da se zahtevek za odpust plačila trošarine predloži na obrazcu »Uveljavljanje odpusta plačila trošarine v režimu odloga«, ki je objavljen na spletni strani davčnega organa.** Izpostaviti je, da za primanjkljaj, za katerega se ne uveljavlja odpust plačila trošarine oziroma davčni organ ni odobril odpusta plačila nastane obveznost za obračun trošarine zadnji dan v mesecu v katerem je nastal oziroma je bil ugotovljen primanjkljaj. Za primanjkljaj, ki ni bil odobren na podlagi zahtevka, se obračuna trošarina z odločbo, s katero se odloča o zahtevku za odpust plačila trošarine. Obračun trošarine za primanjkljaj, za katerega ni bil uveljavljen odpust plačila trošarine:

- imetnik trošarinskega skladišča izkaže na obračunu, ki ga predloži za davčno obdobje v katerem je nastala obveznost
- oproščeni uporabnik ter pooblaščen uvoznik pa ga predložita v roku 25 dni od dneva nastanka obveznosti za obračun trošarine.

4 VRAČILO TROŠARINE

4.1 Vračilo trošarine (19. člen ZTro-1, 7. člen PZTro)

Razlogi zaradi katerih se lahko uveljavlja vračilo trošarine so nespremenjeni. Novost je le možnost vračila trošarine za vnos utekočinjenega zemeljskega plina v omrežje zemeljskega plina, kar se v skladu s 4. odstavkom 7. člena novega Pravilnika o izvajanju Zakona o trošarinah dokaže z dokazili o vnosu utekočinjenega zemeljskega plina v prenosno ali distribucijsko omrežje. Upravičenec lahko ob izpolnjevanju pogojev za vračilo trošarine zahteva vračilo trošarine kot mesečni ali letni zahtevek, v primeru da uveljavlja vračilo trošarine kot imetnik dovoljenja za trošarinsko skladišče ali pooblaščenega prejemnika, pa lahko uveljavi vračilo trošarine v mesečnem obračunu trošarine z odbitkom od obveznosti za plačilo trošarine. Oba načina uveljavljanja vračila trošarine za isto davčno obdobje se izključujeta. V sklopu vračil je sprejeta nova določba glede uporabe zneska pri izračunu zneska vračila trošarine, in sicer se uporabi znesek ali stopnja, ki velja na dan, ko je bila trošarina za izdelke za katere se uveljavlja vračilo trošarine obračunana oziroma na dan nabave trošarinskih izdelkov.

4.2 Vračilo trošarine pri gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami (20. člen ZTro-1)

ZTro-1 določa, da je pošiljatelj oziroma prodajalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti trošarinske izdelke, ki so že bili sproščeni v porabo v Sloveniji, odpremi v drugo državo članico, in zahteva vračilo trošarine, pred začetkom odpreme le napove odpremo trošarinskih izdelkov pri davčnem organu, zahtevek pa lahko vloži najkasneje v 30 dneh od dneva napovedi odpreme trošarinskih izdelkov. Zahteve glede vsebine zahtevka za vračilo trošarine in potrebnih dokazil ostajajo nespremenjene.

5 REŽIM ODLOGA IN GIBANJE TROŠARINSKIH IZDELKOV V REŽIMU ODLOGA (21. DO 27. ČLEN ZTRO-1)

V poglavju režim odloga in gibanje trošarinskih izdelkov v režimu odloga so dodane določbe, ki se nanašajo na novo ureditev režima odloga pri gibanju in skladiščenju v davka prosto prodajalni. Dodana je določba, ki se nanaša na odpremljanje trošarinskih izdelkov iz obrata oproščenega uporabnika. Pri gibanju v režimu odloga je bistvena sprememba podrobnejša opredelitev postopkov glede nepravilnosti, ki lahko nastanejo ob gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami ali v Sloveniji. Spremenjena je določba v zvezi z neposredno dobavo za pooblaščenega prejemnika.

5.1 Spremembe pri gibanju v režimu odloga v Sloveniji

Pošiljanje iz trošarinskega skladišča v davka prosto prodajalno

Trošarinski izdelki se lahko gibajo v režimu odloga plačila trošarine znotraj Slovenije:

- iz trošarinskega skladišča v davka prosto prodajalno, kjer se lahko trošarinski izdelki skladiščijo v režimu odloga plačila trošarine.

Oproščeni uporabnik – odpremljanje v odlogu (20. člen PZTro)

Oproščeni uporabnik lahko odpremlja trošarinske izdelke v režimu odloga, s predhodno odobritvijo gibanja davčnega organa:

- med obrati istega oproščenega uporabnika
- izjemoma v trošarinsko skladišče.

Novi Pravilnik o izvajanju Zakona o trošarinah v 3. odstavku 20. člena natančneje opredeli vsebino vloge za odobritev gibanja trošarinskih izdelkov iz obrata oproščenega uporabnika v trošarinsko skladišče. V vlogi se navede vrsta trošarinskih izdelkov, količina, lokacija odpreme, lokacija trošarinskega skladišča prejema ter razloge za gibanje trošarinskih izdelkov iz obrata oproščenega uporabnika v trošarinsko skladišče.

Pooblaščen uvoznik – pošiljanje od urada uvoza v trošarinsko skladišče ali obrat oproščenega uporabnika v Sloveniji

Od kraja uvoza v Sloveniji se lahko po sprostivni trošarinskih izdelkov v prost promet trošarinski izdelki gibajo v režimu odloga plačila trošarine v trošarinsko skladišče ali obrat oproščenega uporabnika v Sloveniji pod pogojem, da je pošiljatelj imetnik dovoljenja za pooblaščenega uvoznika.

5.2 Opredelitev nepravilnosti pri gibanju trošarinskih izdelkov v režimu odloga (26. člen ZTro-1)

Opredelitev nepravilnosti

Nepravilnost je opredeljena v petem odstavku 6. člena ZTro-1 kot okoliščine, ki nastanejo med gibanjem trošarinskih izdelkov in niso popolno uničenje in nepovratna izguba trošarinskih izdelkov, zaradi katerih trošarinski izdelki ne prispejo v namembni kraj.

Nastanek obveznosti ob nepravilnostih pri gibanju med državami članicami

Če je v zvezi z gibanjem trošarinskih izdelkov v režimu odloga med državami članicami prišlo do nepravilnosti, nastane obveznost za obračun trošarine v Sloveniji, če:

- je nepravilnost storjena na ozemlju Slovenije in je blago sproščeno v porabo v Sloveniji ali
- je bila nepravilnost ugotovljena v Sloveniji in ni mogoče ugotoviti, v kateri državi članici je bila nepravilnost dejansko storjena.

Davčni organ o nastanku obveznosti za plačilo trošarine obvesti pristojni organ države članice odpreme.

Nastanek obveznosti ob nepravilnostih pri odpremah iz Slovenije

Če v zvezi z gibanjem trošarinskih izdelkov v režimu odloga iz Slovenije v drugo državo članico ali v izvoz trošarinski izdelki ne prispejo v namembni kraj in med gibanjem ni bila odkrita nobena nepravilnost, se šteje, da je bila nepravilnost storjena v Sloveniji in nastane obveznost za obračun trošarine v Sloveniji v trenutku odpreme trošarinskih izdelkov. Obveznost za obračun trošarine se odloži do največ štiri mesece po odpremi, v katerih lahko pošiljatelj ali prejemnik davčnemu organu v Sloveniji predloži dokazilo o prejemu pošiljke ali o kraju, kjer je bila nepravilnost storjena. Ne glede na prejšnji stavek osebi, ki je predložila instrument zavarovanja plačila trošarine in ni pošiljatelj ali prejemnik trošarinskih izdelkov ter ni vedela, da trošarinski izdelki niso prispeli v namembni kraj, davčni organ omogoči, da v roku enega meseca od seznanitve predloži dokazilo o končnem prejemu trošarinskih izdelkov oziroma dokazilo o kraju, kjer je bila nepravilnost storjena.

Vračilo ali odpust v primeru ugotovitve, da je nepravilnost storjena v drugi državi članici

Če pristojni organ druge države članice ugotovi, da je bila nepravilnost, ki je bila ugotovljena v Sloveniji, storjena na ozemlju druge države članice in je bila v tej državi članici trošarina plačana, lahko davčni organ v Sloveniji zavezancu za plačilo trošarine **v roku treh let od dneva odpreme odobri vračilo ali odpust plačila trošarine**. Davčni organ odobri vračilo ali odpust plačila trošarine na podlagi dokazila pristojnega organa druge države članice, kjer je bila nepravilnost dejansko storjena in trošarina plačana.

Nastanek obveznosti ob nepravilnostih pri gibanju v Sloveniji

Če je v zvezi z gibanjem trošarinskih izdelkov v režimu odloga v Sloveniji bila storjena ali ugotovljena nepravilnost oziroma v roku 16 dni od dneva odpreme ni bil potrjen prejem pošiljke v namembnem kraju, nastane obveznost za obračun trošarine v trenutku odpreme trošarinskih izdelkov.

Zavezanec za plačilo trošarine

Zavezanec za plačilo trošarine je pošiljatelj trošarinskih izdelkov oziroma oseba, ki je predložila instrument zavarovanja plačila trošarine. Davčni organ lahko določi, da je zavezanec za plačilo trošarine tudi oseba, ki je sodelovala pri nepravilnosti. Trošarina se obračuna z uporabo zneska trošarine oziroma zneska in stopnje trošarine, ki velja na dan nastanka obveznosti za obračun trošarine, ki je dan, ko je bila storjena oziroma ugotovljena nepravilnost, oziroma dan odpreme trošarinskih izdelkov. Če je v skladu s tem členom odgovornih za obračun trošarine več oseb, odgovarjajo za plačilo trošarine solidarno.

5.3 Neposredna dobava (27. člen ZTro-1)

Spremenjena je določba, ki se nanaša na odobritev neposredne dobave za pooblaščenega prejemnika in sicer se po novem kot neposredna dobava šteje vsaka lokacija prejema, ki ni lokacija sedeža pooblaščenega prejemnika.

6 GIBANJE TROŠARINSKIH IZDELKOV SPROŠČENIH V PORABO

6.1 Gibanje trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo, v komercialne namene in prodaja na daljavo (29. in 30. člen ZTro-1, 9. in 10. člen PZTro)

Pri vnosu trošarinskih izdelkov v Slovenijo ali pošiljanju v drugo državo članico trošarinskih izdelkov z že plačano trošarino, se ohranja obveznost priglasitve pošiljke pristojnemu organu namembne države članice in obveznost ustreznega zavarovanja navedenega gibanja. Spremenil pa se je rok, v katerem je treba omenjene obveznosti izpolniti. Pri prejemu trošarinskih izdelkov že sproščenih v porabo, je potrebno v Sloveniji davčnemu organu napovedati prejem in predložiti instrument zavarovanja pred predvideno odpremo in ne več tri delovne dni pred odpremo, kot določa prejšnja ureditev. Tudi pri pošiljanju trošarinskih izdelkov, že sproščenih v porabo v drugi državo članico, se odprema pošiljke napove pred samo odpremo in ne tri dni prej.

V primeru, da trošarinske izdelke, ki so v Sloveniji sproščeni v porabo, nabavi oseba iz druge države članice, ki ni registrirana za prejem trošarinskih izdelkov in ki ne opravlja dejavnosti v drugi državi članici, lahko prodajalec odpremlja trošarinske izdelke v skladu s poenostavljenim postopkom. Prodajalec, ki prodaja trošarinske izdelke v skladu s petim odstavkom 30. člena ZTro-1, lahko uporabi poenostavljeni postopek pod pogojem, da namembna država članica omogoči poenostavljen postopek predložitve najave oziroma obveščanja o prejemu trošarinskih izdelkov. Podrobno je postopek opisan v 9. členu PZTro.

Poleg navedenega je novost pri prodaji na daljavo tudi uvedba trošarinskega (namesto davčnega) zastopnika, ki v Sloveniji izpolnjuje obveznosti v imenu in za račun pošiljatelja. Za razliko od pretekle ureditve, po kateri je bilo za davčnega zastopnika predvideno dovoljenje davčnega organa, se ureditev z odpravo obveznosti pridobitve dovoljenja davčnega organa poenostavlja. Trošarinski zastopnik izpolnjuje obveznosti in uveljavlja pravice iz naslova trošarin na podlagi pisnega pooblastila osebe, v imenu in za račun katere izvršuje obveznosti in uveljavlja pravice. Mora pa imeti stalno prebivališče oziroma sedež v Sloveniji. **V skladu z 10. členom Pravilnika o izvajanju Zakona o trošarinah pooblastilo o zastopanju trošarinskega zastopnika davčnemu organu predloži prodajalec trošarinski izdelkov iz druge države članice ali trošarinski zastopnik, najpozneje pred odpremo trošarinskih izdelkov. Obrazec »Pooblastilo za trošarinskega zastopnika« je objavljen na spletni strani davčnega organa.** Davčni organ lahko

prepove nadaljnje zastopanje v primeru, da ugotovi, da trošarinski zastopnik ne izpolnjuje predpisanih obveznosti, za katere ima pooblastilo.

6.2 Nepravilnosti pri gibanju trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo (31. člen ZTro-1)

ZTro-1 podrobneje opredeljuje ravnanje pri ugotovljenih ali storjenih nepravilnostih pri gibanju trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo. Ugotovljena ali storjena nepravilnost pri gibanju trošarinskih izdelkov s plačano trošarino terja od pošiljatelja, prejemnika in davčnega organa aktivno vlogo pri obračunu trošarine oziroma odobritvi vračila ali odpusta plačila trošarine ter obveščanju o ugotovljeni ali storjeni nepravilnosti.

Nastanek obveznosti ob nepravilnostih pri gibanju trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo

Če je v zvezi z gibanjem trošarinskih izdelkov sproščenih v porabo za katere gibanje ni bilo začeto v Sloveniji ali v zvezi z gibanjem trošarinskih izdelkov sproščenih v porabo med državami članicami, prišlo do nepravilnosti, nastane obveznost za obračun trošarine v Sloveniji, če:

- je nepravilnost storjena na ozemlju Slovenije
- je bila nepravilnost ugotovljena v Sloveniji in ni mogoče ugotoviti, v kateri državi članici je bila nepravilnost dejansko storjena.

Davčni organ o nastanku obveznosti za plačilo trošarine obvesti pristojni organ države članice odpreme.

Nastanek obveznosti za obračun trošarine in zavezanec za plačilo trošarine

Obveznost za obračun trošarine nastane na dan, ko je bila nepravilnost storjena oziroma ugotovljena. Trošarina se obračuna z uporabo zneska trošarine oziroma zneska in stopnje trošarine, ki velja na dan nastanka obveznosti za obračun trošarine.

Trošarino obračuna oseba, ki je prejemnik trošarinskih izdelkov, oziroma oseba, ki je za trošarinske izdelke predložila instrument zavarovanja plačila trošarine, oziroma oseba, ki je sodelovala pri nepravilnosti pri gibanju trošarinskih izdelkov.

Če je za obračun trošarine odgovornih več oseb, odgovarjajo za plačilo trošarine solidarno.

Vračilo ali odpust v primeru ugotovitve, da je nepravilnost storjena v drugi državi članici

V primeru da pristojni organ druge države članice v roku treh let od dneva odpreme trošarinskih izdelkov ugotovi, da je bila nepravilnost, ki je bila ugotovljena v Sloveniji, v skladu z drugo alinejo prvega odstavka tega člena storjena na ozemlju druge države članice in je bila v tej državi članici trošarina plačana, lahko davčni organ v Sloveniji zavezancu za plačilo trošarine odobri vračilo ali odpust plačila trošarine. Vračilo ali odpust plačila trošarine odobri davčni organ na podlagi dokazila pristojnega organa druge države članice, da je bila nepravilnost v tej državi članici storjena in da je bila trošarina v tej državi članici plačana.

V primeru da pristojni organ druge države članice obvesti davčni organ, da je bila zaradi storjene oziroma ugotovljene nepravilnosti trošarina za trošarinske izdelke, za katere je bil v

Sloveniji predložen instrument zavarovanja plačila trošarine, v drugi državi članici plačana, davčni organ na zahtevo sprostí zavarovanje plačila trošarine.

7 TROŠARINSKI DOKUMENT (31. ČLEN ZTRO-1)

Trošarinski dokument v papirni obliki se uporablja samo pri gibanju trošarinskih izdelkov v režimu odloga znotraj Slovenije (pri izvozu le ko je izstop blaga iz Unije v Sloveniji).

Potrebno število izvodov trošarinskega dokumenta se zmanjša iz 5 na 4, saj izvod trošarinskega dokumenta, ki je bil prej namenjen pristojnemu organu v drugi državi članici ni več potreben.

V novem ZTro-1 (do sedaj v pravilniku) je opredeljeno kdaj so dovoljene poenostavitve uporabe trošarinskega dokumenta s tem da so določeni primeri, v katerih se lahko namesto trošarinskega dokumenta uporabi komercialni dokument. Ker komercialni dokument, ki zajema več vrst knjigovodskih listin, ni splošno uporabljen pojem, je v zakonu tudi posebej opredeljen. Za komercialni dokument se šteje listina, ki spremlja pošiljko trošarinskih izdelkov in je lahko račun, dobavnica, prevozni dokument in podobno, pod pogojem da vsebuje zadostne podatke o vrsti in količini trošarinskih izdelkov, ki omogočajo njihovo identifikacijo.

Na novo je dodana možnost izmenjave listin, izvodov trošarinskega dokumenta, v elektronski obliki. Slednje omogoča, da je lahko prejem trošarinskih izdelkov na izvodu trošarinskega dokumenta, ki ga potrjenega prejmeta pošiljatelj trošarinskih izdelkov in davčni organ, lahko potrjen ne samo z dostavo papirnega dokumenta, temveč tudi z dokumentom v elektronski obliki (npr. PDF-dokument).

8 RAČUNALNIŠKO PODPRT SISTEM (34. DO 37. ČLEN ZTRO-1, 12. DO 13. ČLEN PZTRO)

Spremembe v zvezi z uporabo EMCS podrobneje določajo obveznosti pošiljateljev in prejemnikov, ki poslujejo v režimu odloga plačila trošarine z drugimi državami članicami **in so predstavljene v nadaljevanju.**

Dodana je tudi določba za začasno pooblaščené prejemnike in druge osebe, ki prav tako lahko prejemajo trošarinske izdelke v režimu odloga iz drugih držav članic (diplomatska predstavništva, konzulati in mednarodne organizacije) v sistemu EMCS, da v njihovem imenu zaključek gibanja v sistemu EMCS potrdi davčni organ. **V PZTro je navedeno, da mora začasno pooblaščené prejemnik in druge osebe, ki lahko prejemajo trošarinske izdelke v režimu odloga plačila trošarine iz drugih držav članic davčnemu organu predložiti podatke o prejeti pošiljki na obrazcu »Poročilo o prejemu trošarinskih izdelkov iz druge države članice«, ki je objavljen na spletni strani davčnega organa in vsebuje najmanj podatke iz »Poročila o prejemu« iz Tabele 6, Priloge I, Uredbe 684/2009/ES, na podlagi katerega davčni organ v EMCS potrdi prejem trošarinskih izdelkov in o tem obvesti vložnika obrazca.**

8.1 Spremembe določb v zvezi z najavo odpreme v EMCS

Pri odpremah so dodane naslednje dodatne obveznosti, ki jih mora upoštevati pošiljatelj:

- pošiljatelj ne sme predložiti osnutka e-TD prej kot sedem dni pred začetkom gibanja;
- pošiljatelj mora preklicati e-TD, če obstaja razlog za preklic iz Uredbe 684/2009 in se gibanje še ni začelo;

- pošiljatelj mora vnesti spremembo namembnega kraja takoj, ko ugotovi, da dejanski namembni kraj prejema ne ustreza podatku, navedenem v e-TD;
- če pošiljatelj po začetku gibanja ugotovi, da je v e-TD navedel nepravilne podatke, o tem takoj obvesti davčni organ in mu posreduje pravilne podatke o odpremljeni pošiljki;
- če pošiljatelj ne prejme poročila o prejemu oziroma poročila o izvozu po izteku časa, ki je določen za gibanje in potrditev prejema trošarinskih izdelkov, mora takoj ali najkasneje v 10 delovnih dneh po izteku tega časa obvestiti davčni organ o razlogih in okoliščinah, zaradi katerih gibanje ni bilo zaključeno.

8.2 Spremembe določb v zvezi s potrditvijo prejema v EMCS

Pri potrditvi prejema so dodane naslednje dodatne obveznosti, ki jih mora upoštevati prejemnik:

- prejemnik predloži poročilo o prejemu takoj oziroma najpozneje v petih delovnih dneh po prejemu pošiljke, po tem roku pa v primeru, če to davčnemu organu ustrezno obrazloži;
- če je prejemnik trošarinskih izdelkov v poročilu o prejemu navedel nepravilne podatke, o tem takoj obvesti davčni organ in mu posreduje pravilne podatke o prejeti pošiljki.
- za začasno pooblaščenega prejemnika in osebe iz 17. člena ZTro-1 prejem trošarinskih izdelkov v računalniško podprtem sistemu potrdi davčni organ. V teh primerih mora prejemnik najpozneje v petih delovnih dneh po prejemu pošiljke trošarinskih izdelkov davčnemu organu predložiti pravilne podatke o prejeti pošiljki.

9 NADOMESTNI POSTOPEK (38. DO 42. ČLEN ZTRO-1)

V zvezi z nadomestnim postopkom ob nedelovanju EMCS je dodana določba, da lahko davčni organ v primeru nepravilnosti pri gibanju trošarinskih izdelkov v režimu odloga plačila trošarine ročno zaključi e-TD v primeru ugotovljene nepravilnosti, kjer je bila trošarina plačana.

10 DOVOLJENJA (43. DO 57. ČLEN ZTRO-1, 14. DO 26. ČLEN PZTRO)

V zvezi z dovoljenji, ki se izdajo na podlagi trošarinskih predpisov so določbe ostale v večini nespremenjene. V skladu s 113. členom ZTro-1 bodo vsa obstoječa dovoljenja po uradni dolžnosti razveljavljena in zaradi uskladitve z novim zakonom izdana nova dovoljenja in sicer najkasneje v roku devet mesecev po uveljavitvi novega zakona. V nadaljevanju podajamo nekaj sprememb v zvezi z dovoljenji:

Novi PZTro za posamezna dovoljenja (v 14., 15., 17., 19., 22., 24. in 25. členu) doreče nazive in vsebino vlog. Z novo ureditvijo so vse vloge za pridobitev dovoljenja objavljene na spletnih straneh Finančne uprave Republike Slovenije.

Trošarinsko dovoljenja se preimenuje v dovoljenje za trošarinsko skladišče. Razlog za preimenovanje dovoljenja je v tem, ker se je v praksi izkazalo, da se ta pojem razumeva kot splošno dovoljenje za ravnanje s trošarinskimi izdelki, ki ga davčni organ izda na podlagi zakona. Glede pogojev poslovanja trošarinskega skladišča ni bistvenih sprememb, le da so prenesene določbe iz Pravilnika o izvajanju ZTro (Uradni list RS, št. 49/04 s spremembami) glede izdaje posebnega dovoljenja, katero se mora izdati ne le v primeru kadar se skladiščijo trošarinski izdelki osebe, ki ne razpolaga z dovoljenjem temveč tudi tedaj, kadar se skladiščijo trošarinski izdelki drugega imetnika trošarinskega skladišča vendar slednji nima dovoljenja za skladiščenje na lokaciji drugega imetnika dovoljenja.

Z novim zakonom se za imetnika dovoljenja za oproščene uporabnika omogoča nabava, skladiščenje ter porabo trošarinskih izdelkov, za katere ima dovoljenje za nabavo brez trošarine, tudi s plačano trošarino. Pogoji je predhodna obvestilo davčnemu organu o nameravani nabavi trošarinskih izdelkov s plačno trošarino in vodenje ustreznih evidenc. S tem se odpravlja omejevanje pri nabavi trošarinskih izdelkov, ki jih ne more nabaviti v režimu odloga, pa jih lahko na trgu pridobi pod ugodnejšimi pogoji. Pri oproščene uporabniku je še omeniti novost v zvezi z zahtevkom za spremembo in odobritev količin za naslednje davčno obdobje. Določen je rok do katerega je potrebno vložiti navedeni zahtevek in sicer do zadnjega dne tekočega obdobja. Če imetnik dovoljenja ne vložiti zahtevek za odobritev količin trošarinskih izdelkov za naslednje obdobje, se mu dovoljenje odvzame, kar je glede na dosedanjo ureditev novost.

V zvezi z izdajo dovoljenja za začasno pooblaščenega prejemnika je sprejeta novost, da mora oseba, ki želi pridobiti navedeno dovoljenje vložiti vlogo najmanj tri delovne dni pred predvideno odpremo trošarinskih izdelkov iz druge države članice na predpisanem obrazcu. Novost je prav tako, da oseba, ki zaprosi za dovoljenje za začasno pooblaščenega prejemnika lahko plača trošarino za pričakovano pošiljko še preden jo dobavitelj odpremi, zaradi česar ji v tem primeru ni potrebno predložiti instrument zavarovanja. Namreč zakon ponuja izbiro vložniku, kako bo zagotovil zavarovanje plačila trošarine.

Pooblaščen uvoznik trošarinske izdelke, ki jih je prejel iz tretje države oziroma s tretjega ozemlja, po sprostitvi v prost promet v skladu s carinskimi predpisi, lahko po novem odpremlja v režimu odloga tudi na lokacijo trošarinskega skladišča ali v obrat oproščene uporabnika v Sloveniji. V primerjavi z dosedanjo ureditvijo je lahko izvajal odpremo trošarinskih izdelkov sproščenih v prost promet v režimu odloga plačila trošarine le do namembnega kraja v drugi državi članici in sicer do prejemnikov, ki trošarinske izdelke lahko prejemajo v režimu odloga. Spremenjeni so tudi pogoji za izdajo dovoljenja za pooblaščenega uvoznika, ki po novem ne rabi imeti sedež ali stalno poslovno enoto v Sloveniji. Pomembna novost je torej, da mora oseba, ki v okviru svoje dejavnosti trošarinske izdelke, ki jih prejme iz tretje države ali s tretjega ozemlja, po sprostitvi v prost promet v skladu s carinsko zakonodajo, želi odpremljati v režimu odloga v trošarinsko skladišče ali v obrat oproščene uporabnika v Sloveniji, predhodno pridobiti dovoljenje za pooblaščenega uvoznika. Na podlagi dosedanje ureditve se je lahko to gibanje na območju Slovenije izvajalo brez predhodne pridobitve posebnega dovoljenja.

Določbe glede instrumenta zavarovanja plačila trošarine in prenehanja veljavnosti dovoljenja so pri vseh dovoljenjih izvzete in prenesene v XV. poglavje v ZTro-1. Namreč, pogoji za prenehanje veljavnosti dovoljenj so za vsa dovoljenja v večji meri enaki, zato se izogib ponavljanju določb združeni. Ti pogoji so ostali nespremenjeni razen pri odvzemu dovoljenja, ker je črtan razlog za odvzem in sicer »začetek stečaja ali likvidacije«. Ta je zajet v 4. točki tretjega odstavka 57. člena ZTro-1.

Z novo ureditvijo se opusti izdaja dovoljenja za davčnega zastopnika. Ta se spremeni v trošarinskega zastopnika, za katerega se namesto dovoljenja predloži le pooblastilo. **V skladu z 10. členom PZTro pooblastilo o zastopanju trošarinskega zastopnika davčnemu organu predloži prodajalec trošarinski izdelkov iz druge države članice ali trošarinski zastopnik, najpozneje pred odpremo trošarinskih izdelkov. Obrazec »Pooblastilo za trošarinskega zastopnika« je objavljen na spletni strani davčnega organa.**

11 ZAVAROVANJE (58. DO 59. ČLEN ZTRO-1, 27. DO 33. ČLEN PZTRO)

Določbe v zvezi z zavarovanjem plačila trošarine so za vse osebe, ki so zavezane njihovi predložitvi, zajete v poglavju »XV. Prenehanje veljavnosti dovoljenja in instrument zavarovanja plačila trošarine ZTro-1«. Z namenom jasnega razumevanja določb je za vsako posamezno

dovoljenje podrobneje opredeljeno, katero obveznost mora imetnik dovoljenja zavarovati. Določena sta tudi način določitve višine zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine za vsako posamezno dovoljenje in kriteriji ter način znižanja zneskov zavarovanja plačila trošarine. Postopek določitve in vrste instrumentov zavarovanja plačila trošarine so urejeni v podzakonskem predpisu. Novost je določba, po kateri je davčnemu organu omogočeno, da lahko za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo iz elektroenergetskega omrežja ali omrežja za prenos plina ter za trošarinske izdelke, ki jih proizvajalec proizvaja izven režima odloga, zahteva predložitev instrumenta zavarovanja plačila trošarine, če oceni, da bi bilo plačilo trošarine oteženo oziroma če zavezanec svojih davčnih obveznosti ne plačuje redno.

Zavarovanje izpolnitve obveznosti po dovoljenjih

Za zavarovanje izpolnitve obveznosti plačila trošarine in za plačilo obresti, ki so nastale ali bi lahko nastale v zvezi s plačilom trošarine, za katero je bil instrument zavarovanja predložen, predloži davčnemu organu instrument zavarovanja plačila trošarine v skladu s tem zakonom:

1. imetnik trošarinskega skladišča za trošarinske izdelke, ki se odpremljajo v režimu odloga, in za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo neposredno;
2. oproščeni uporabnik za trošarinske izdelke, ki jih prejema in skladišči v režimu odloga;
3. pooblaščen prejemnik za trošarinske izdelke, ki jih prejema v režimu odloga, in za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo neposredno;
4. trošarinski zastopnik za pošiljko trošarinskih izdelkov, ki se prodaja na daljavo oziroma v višini, določeni v skladu s tem zakonom;
5. pooblaščen uvoznik za trošarinske izdelke, ki jih odpremlja v režimu odloga;
6. imetnik dovoljenja za davka prosto prodajalno za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo v režimu odloga v davka prosto prodajalno.

11.1 Določanje višine instrumenta zavarovanja za imetnika trošarinskega dovoljenja

Zavarovanje za izdelke, ki se iz trošarinskega skladišča odpremljajo v režimu odloga

Višino zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki se iz trošarinskega skladišča odpremljajo v režimu odloga, davčni organ določi največ v višini trošarinskega dolga za te izdelke v posameznem davčnem obdobju.

Trošarinski dolg se določi na podlagi:

- predložene ocene pričakovane količinske odpreme po posameznih trošarinskih izdelkih za naslednje koledarsko leto ali
- na podlagi odpremljenih količin trošarinskih izdelkov v preteklem koledarskem letu.

PZTro nadalje določa, da lahko davčni organ ob predložitvi instrumenta zavarovanja za plačilo trošarine za najmanj enoletno časovno obdobje določi nižjo višino instrumenta zavarovanja od zneska možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v davčnem obdobju. Davčni organ lahko določi višino instrumenta zavarovanja, ki je:

- višja od 50 % možnega trošarinskega dolga ob pogoju, da so v celoti zavarovane vse posamezne odpreme v gibanju;

- nižja od 50 % možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v davčnem obdobju: za imetnika trošarinskega skladišča, če izpolnjuje pogoj, da je kot imetnik dovoljenja v zadnjih petih letih izpolnjeval davčne in carinske obveznosti in ima zadostno finančno zmogljivost za izpolnjevanje svojih obveznosti, glede na vrsto in obseg poslovanja ob pogoju, da je v celoti zavarovana posamezna pošiljka v gibanju, ali za odpremo trošarinskih izdelkov, ki se odpremljajo med trošarinskimi skladišči istega imetnika trošarinskega skladišča.

Zavarovanje za izdelke, ki se proizvajajo, skladiščijo in prejemajo v trošarinskem skladišču

Instrument zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki se proizvajajo, skladiščijo in prejemajo v trošarinskem skladišču, se predloži na zahtevo davčnega organa največ v višini trošarinskega dolga za te izdelke v davčnem obdobju.

Trošarinski dolg se določi na podlagi:

- predložene ocene količin trošarinskih izdelkov, ki se bodo v koledarskem letu proizvajali, skladiščili in prejemali, ali
- na podlagi proizvedenih, skladiščenih oziroma prejetih količin trošarinskih izdelkov v preteklem koledarskem letu.

V novem PZTro je določeno tudi, da v primeru, če davčni organ zahteva predložitev instrumenta zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki se proizvajajo in skladiščijo v trošarinskem skladišču in vključujejo trošarinske izdelke, ki se prejemajo v trošarinskem skladišču, je ob predložitvi instrumenta zavarovanja za najmanj enoletno časovno obdobje, njegova višina lahko nižja od zneska možnega trošarinskega dolga. Davčni organ lahko določi višino instrumenta zavarovanja, ki je:

- višja od 25 % možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v davčnem obdobju;
- nižja od 25 % možnega trošarinskega dolga, če imetnik trošarinskega skladišča izpolnjuje pogoj, da je v zadnjih petih letih kot imetnik dovoljenja izpolnjeval davčne in carinske obveznosti in ima zadostno finančno zmogljivost za izpolnjevanje svojih obveznosti, glede na vrsto in obseg poslovanja.

11.2 Zavarovanje za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo iz omrežja in za trošarinske izdelke, ki jih proizvajalec proizvaja izven režima odloga

Za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo iz elektroenergetskega omrežja ali omrežja za prenos plina, in za trošarinske izdelke, ki jih proizvajalec proizvaja izven režima odloga, lahko davčni organ zahteva predložitev instrumenta zavarovanja plačila trošarine, če oceni, da bi bilo plačilo trošarine oteženo oziroma če zavezanec ne plačuje redno svojih obveznosti. Višino zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo iz elektroenergetskega omrežja ali omrežja za prenos plina, in za trošarinske izdelke, ki se proizvajajo izven režima odloga, davčni organ določi največ v višini trošarinskega dolga za te izdelke v davčnem obdobju.

Trošarinski dolg se določi na podlagi:

- podatkov o predvideni količini dobavljenih oziroma proizvedenih trošarinskih izdelkov ali
- glede na povprečne količine dobavljenih oziroma proizvedenih trošarinskih izdelkov v preteklem koledarskem letu.

Nov PZTro nadalje določa, da lahko davčni organ ob predložitvi instrumenta zavarovanja za najmanj enoletno časovno obdobje določi njegovo višino, ki je nižja od zneska možnega trošarinskega dolga vendar, ne manj kot 50 % možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v davčnem obdobju.

11.3 Določanje višine instrumenta zavarovanja za oproščenega uporabnika

Višino zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki se v obratu oproščenega uporabnika prejemajo in skladiščijo v režimu odloga, davčni organ določi največ v višini trošarinskega dolga za te izdelke v posameznem davčnem obdobju.

Trošarinski dolg se določi na podlagi:

- podatkov o odobrenih količinah iz četrtega in petega odstavka 48. člena ZTro-1.

Nov PZTro nadalje določa, da lahko davčni organ ob predložitvi instrumenta zavarovanja plačila trošarine za najmanj enoletno časovno obdobje določi višino instrumenta zavarovanja, ki je nižja od zneska možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v davčnem obdobju, vendar ne manj kot 5 % možnega trošarinskega dolga.

11.4 Določanje višine instrumenta zavarovanja za pooblaščenega prejemnika

Višino zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki jih pooblaščen prejemnik prejema, davčni organ določi največ v višini trošarinskega dolga za te izdelke v treh davčnih obdobjih.

Trošarinski dolg se določi na podlagi:

- podatkov o povprečni količini trošarinskih izdelkov, prejeti v preteklem koledarskem letu, oziroma
- na podlagi pričakovane ocene dobave.

V novem PZTro je določeno tudi, da lahko davčni organ ob predložitvi instrumenta zavarovanja plačila trošarine za najmanj enoletno časovno obdobje določi njegovo višino, ki je nižja od zneska možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v treh davčnih obdobjih, vendar ne manj kot:

- možen trošarinski dolg, ki lahko nastane v enem davčnem obdobju, oziroma
- 30 % možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v enem davčnem obdobju, in sicer za pooblaščenega prejemnika, če izpolnjuje pogoj, da je kot imetnik dovoljenja v zadnjih petih letih izpolnjeval davčne in carinske obveznosti in ima zadostno finančno zmogljivost za izpolnjevanje svojih obveznosti glede na vrsto in obseg poslovanja ob pogoju, da je v celoti zavarovana vsaka posamezna dobava.

11.5 Določanje višine instrumenta zavarovanja za trošarinskega zastopnika

Trošarinski zastopnik za zavarovanje izpolnitve obveznosti za plačilo trošarine predloži instrument zavarovanja plačila trošarine v višini zneska trošarine za najavljeno pošiljko trošarinskih izdelkov oziroma v višini, določeni v skladu z ZTro-1.

11.6 Določanje višine instrumenta zavarovanja za pooblaščenega uvoznika

Višino zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine za trošarinske izdelke, ki jih pooblaščen uvoznik odpremlja v režimu odloga, davčni organ določi največ v višini trošarinskega dolga za te izdelke v davčnem obdobju.

Trošarinski dolg se določi na podlagi:

- predložene ocene pričakovane količinske odpreme po posameznih trošarinskih izdelkih za naslednje koledarsko leto.

Nov PZTro nadalje določa, da lahko davčni organ ob predložitvi instrumenta zavarovanja za najmanj enoletno časovno obdobje določi njegovo višino, ki je nižja od zneska možnega trošarinskega dolga v davčnem obdobju. Davčni organ lahko določi višino instrumenta zavarovanja, ki je:

- višja od 50 % trošarinskega dolga, ob pogoju, da je v celoti zavarovana vsaka posamezna odprema trošarinskih izdelkov;
- nižja od 50 % možnega trošarinskega dolga, v primeru da pooblaščen uvoznik dobavlja trošarinske izdelke v svoje trošarinsko skladišče oziroma v svoj obrat oproščenega uporabnika. Če se trošarinski izdelki, po sprostitvi v prost promet, v skladu s carinsko zakonodajo ne gibajo v skladu s 25. členom ZTro-1, se instrument zavarovanja plačila trošarine ne predloži.

11.7 Določanje višine instrumenta zavarovanja za imetnika davka proste prodajalne

Nov PZTro določa, da z instrumenti zavarovanja plačila trošarine imetnik davka proste prodajalne zavaruje:

- plačilo trošarine za trošarinske izdelke, ki se dobavljajo v režimu odloga v davka prosto prodajalno, ki vključuje prejem in skladiščenje trošarinskih izdelkov v davka prosti prodajalni,
- plačilo obresti, ki so nastale ali bi lahko nastale v zvezi s plačilom trošarine, za katero je bil instrument zavarovanja položen.

Obveznost zavarovanja plačila trošarine za izdelke, ki se dobavljajo v režimu odloga v davka prosti prodajalni, določi davčni organ v višini možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane za te izdelke v davčnem obdobju. Ob predložitvi instrumenta zavarovanja za najmanj enoletno časovno obdobje lahko davčni organ določi njegovo višino, ki je nižja od zneska možnega trošarinskega dolga, vendar ne manj kot 50 % možnega trošarinskega dolga, ki lahko nastane v davčnem obdobju.

11.8 Kriteriji za določitev višine zneska instrumenta zavarovanja

Pri določitvi višine zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine davčni organ upošteva predvsem naslednje kriterije:

- vrsta oziroma občutljivost trošarinskih izdelkov;
- dosedanje poslovanje, ugled, zanesljivost in finančna stabilnost osebe, ki je dolžna predložiti instrument zavarovanja;
- obseg poslovanja s trošarinskimi izdelki;

- čas trajanja proizvodnje oziroma skladiščenja;
- vrsta, vsebina in način vodenja evidenc in knjigovodske dokumentacije.

11.9 Zahteva za spremembo višine zneska instrumenta zavarovanja

Davčni organ lahko kadar koli zahteva, da se spremeni višina zneska instrumenta zavarovanja plačila trošarine, če ugotovi, da višina zneska ne ustreza podatkom, na podlagi katerih je bil znesek določen.

11.10 Določanje višine instrumenta zavarovanja v posebnih primerih (8. člen PZTro)

Vložnik zahtevka za začasno pooblaščenega prejemnika oziroma oseba, ki je dolžna predložiti instrument zavarovanja plačila trošarine za gibanja s plačano trošarino (29. in 30. člen ZTro-1), predložita davčnemu organu instrument zavarovanja plačila trošarine v višini pričakovane trošarinske obveznosti za posamezno pošiljko trošarinskih izdelkov. Instrument zavarovanja plačila trošarine lahko predloži tudi druga oseba, če davčni organ tako zavarovanje šteje za ustrezno. Instrument zavarovanja plačila trošarine se sprostí šele potem, ko je bila trošarina za prejete trošarinske izdelke plačana oziroma ko obveznost za plačilo trošarine ne more več nastati.

Nov PZTro (2. odstavek 8. člena) omogoča, da oseba, ki je v skladu z 29. oziroma 30. členom ZTro-1 dolžna predložiti instrument zavarovanja plačila trošarine, namesto instrumenta zavarovanja plačila trošarine predloži oziroma plača trošarino v višini pričakovane trošarinske obveznosti za posamezno pošiljko trošarinskih izdelkov.

12 PRIJAVA DEJAVNOSTI IN REGISTRACIJA (63. ČLEN ZTRO-1)

Glede prijave opravljanja dejavnosti s trošarinskimi izdelki zakon nalaga pridobitev dovoljenja pred začetkom opravljanja dejavnosti ali pa prijavo osebe kot trošarinskega zavezanca. Rok za prijavo osebe, ki prvič postane trošarinski zavezanec, spremembe ali pa prenehanja poslovanja je odpravljen, pomembna je prigrasitev pred začetkom, spremembo ali prenehanjem opravljanja dejavnosti. Oseba, ki uvaža trošarinske izdelke, se kljub temu, da se šteje za trošarinskega zavezanca, ne prijavi davčnemu organu, ker je že evidentirana v ustrezne evidence ob uvozu oziroma sprostivni v prost promet.

Pridobitev dovoljenja na podlagi ZTro-1 je obvezna za vse osebe (trošarinsko skladišče, pooblaščen in začasno pooblaščen prejemnik, pooblaščen uvoznik, davka prosta prodajalna), ki opravljajo dejavnost s trošarinskimi izdelki v režimu odloga. Po novem se te osebe vpišejo v evidenco trošarinskih zavezancev po uradni dolžnosti in sicer na dan vročitve dovoljenja. Enako velja glede sprememb dovoljenj in vpisa sprememb podatkov v evidenco trošarinskih zavezancev. Prav tako bo davčni organ ob izdaji odločbe prenehanju veljavnosti dovoljenja trošarinskega zavezanca po uradni dolžnosti izbrisal iz evidence.

Vpis v evidenco trošarinskih zavezancev po uradni dolžnosti po novem prav tako velja za:

- osebo, ki vnaša trošarinske izdelke iz Unije, ki so bili sproščeni v porabo v drugi državi članici in je prejemnik trošarinskih izdelkov v komercialne namene. Davčni organ te osebe vpiše v evidenco na podlagi predložene najave prejema oziroma vnosa trošarinskih izdelkov iz druge države članice.

- za malega proizvajalca žganja, malega proizvajalca piva in malega proizvajalca vina in sicer ob prejemu prvega obračuna trošarine v katerem se deklarira kot mali proizvajalec.

Gre za administrativno poenostavitev, saj se tem osebam ob vložitvi obračuna trošarine ali ob najavi vnosa trošarinskih izdelkov ni treba še posebej prijaviti v evidenco trošarinskih zavezancev.

Za opravljanje dejavnosti s trošarinskimi izdelki izven režima odloga plačila trošarine pa je obvezna prijava v evidenco trošarinskih zavezancev. Osebe iz tretjega odstavka 63. člena ZTro-1, ki opravljajo dejavnost izven režima odloga, vložijo prijavo za vpis v evidenco trošarinskih zavezancev pred začetkom opravljanja dejavnosti s trošarinskimi izdelki. Davčni organ s potrditvijo prijave vpiše osebo v evidenco.

Trošarinski zavezanci morajo davčnemu organu še vedno prijaviti predvideno prenehanje opravljanja dejavnosti s trošarinskimi izdelki (64. člen ZTro-1). S potrditvijo prijave prenehanja, se zavezanec izbriše iz evidence trošarinskih zavezancev. Z novim zakonom navedeno ne velja za imetnike dovoljenj, izdanih v skladu ZTro-1, ker kot je že zgoraj nakazano te iz evidence izbriše davčni organ z dnem dokončnosti odločbe o prenehanju veljavnosti dovoljenja.

Nova je tudi določba, v skladu s katero lahko davčni organ po uradni dolžnosti izbriše trošarinskega zavezanca iz evidence, če ugotovi, da ne obstajajo več razlogi zaradi katerih je zavezanec vpisan v evidenco trošarinskih zavezancev, ali pa če trošarinski zavezanec ne prijavi prenehanja opravljanja dejavnosti s trošarinskimi izdelki ali če oseba, ki je vpisana v evidenco trošarinskih zavezancev v roku dveh let od zadnje dejavnosti s trošarinskimi izdelki ni več aktivna pri opravljanju dejavnosti s trošarinskimi izdelki, zaradi katere je vpisana v evidenco trošarinskih zavezancev. V tem primeru davčni organ izda odločbo o izbrisu iz evidence trošarinskih zavezancev.

Novost je prav tako izbris iz evidence začasno pooblaščenega prejemnika, ki se izvede po uradni dolžnosti (avtomatično) in sicer s potekom časa veljavnosti dovoljenja. Enako velja tudi za prejemnike trošarinskih izdelkov v komercialne namene in sicer se ti izbrišejo po prejemu obračuna trošarine za posamezno pošiljko.

13 ALKOHOL IN ALKOHOLNE PIJAČE (65. DO 80. ČLEN ZTRO-1)

13.1 Uporaba alkohola in alkoholnih pijač za namene, za katere se ne plača trošarina (40. člen PZTro)

Tako kot dosedanja ureditev tudi ZTro-1 določa, da je uporaba alkohola oproščena plačila trošarine, če se uporablja za proizvodnjo zdravil, opredeljenih z zakonom, ki ureja področje zdravil. Novost je, da so iz zdravil izločene vodno-alkoholne mešanice.

Poleg navedenega je nova tudi določba v 40. členu PZTro, ki omogoča vračilo plačane trošarine, ne le za tisti etilni alkohol, ki se porabi kot surovina za proizvodnjo zdravil in je njihov sestavni del, temveč tudi za etilni alkohol, ki je bil porabljen za čiščenje, razkuževanje ali dezinfekcijo pribora, pripomočkov, opreme ali prostorov, ki se uporabljajo neposredno za proizvodnjo zdravil in za kontrolo kakovosti proizvedenih zdravil.

Oseba, ki uporablja etilni alkohol za oproščene namene, mora tako kot do sedaj za uveljavitev te pravice pridobiti status oproščenega uporabnika ali oprostitev uveljavljati po sistemu vračila plačane trošarine.

V 72. členu ZTro sta še dve novi določbi, ki sta preneseni iz Pravilnika o izvajanju ZTro (Uradni list RS, št. 49/04 s spremembami) :

- določba, ki omogoča davčnemu organu odstop od zahteve za denaturiranje, če uporaba predpisanega denaturanta dokazljivo onemogoča uporabo etilnega alkohola v proizvodnem procesu ali če ima denaturiran alkohol v končnem izdelku škodljiv vpliv na zdravje in
- določba, ki opredeli popolnoma denaturiran alkohol (v skladu z zahtevami Izvedbene uredbe Komisije št. 162/2013), ki je ob uvozu in vnosu v Slovenijo oproščen plačila trošarine.

14 MALI PROIZVAJALCI VINA, PIVA IN ŽGANJA

14.1 Mali proizvajalec vina (73. člen ZTro-1)

Za razliko od veljavne ureditve organizacijska oblika poslovanja (v okviru dejavnosti, registrirane v skladu s predpisi o gospodarskih družbah (ZGD) ali v okviru dopolnilne dejavnosti po predpisih o kmetijstvu ali kot fizična oseba/»čisti« kmet) ne vpliva na pridobitev statusa malega proizvajalca vina. Status malega proizvajalca vina (mirnega in penečega) ni vezan na (ne)opravljanje dejavnosti. Omejitev je le velikost vinograda, ki jo ima oseba v lasti oziroma v uporabi (največ 20 hektarov) in proizvedena količina vina (največ 100.000 litrov).

V primeru proizvodnje vina v okviru kmetijskega gospodarstva, ki se v skladu s predpisi o kmetijstvu šteje za kmetijo, kot mali proizvajalec vina šteje kmetija, če ima v lasti oziroma v uporabi vsaj 0,1 hektarja vinograda, vendar največ 20 hektarov vinograda in opremo za proizvodnjo vina, s katero predeluje vino iz lastnega pridelka grozdja in letno ne proizvede več kakor 100.000 litrov vina.

Mali proizvajalec vina plača trošarino za proizvedene količine vina v koledarskem letu, in sicer v znesku iz 2. in 3. točke drugega odstavka 71. člena ZTro-1, ki velja na dan 30. novembra leta, za katero se obračunava trošarina.

Mali proizvajalec vina vloži obračun trošarine za vino do 25. februarja tekočega leta za preteklo leto.

Mali proizvajalec vina ne vlaga obračuna trošarine za vino, če trošarina za leto, na katero se obračun nanaša, znaša 0 eurov, oziroma za leto, v katerem ne nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine.

Prijavo malega proizvajalca vina v evidenco trošarinskih zavezancev opravi davčni organ po uradni dolžnosti na podlagi prejetega obračuna (šesti odstavek 63. člen).

Za namene nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem trošarine kot evidenca o pridelavi, predelavi, lastni porabi in prometu z vinom štejejo podatki, ki se za njeno kmetijsko gospodarstvo evidentirajo v registru pridelovalcev grozdja in vina v skladu s predpisi o vinu (drugi odstavek 61. člena).

14.2 Dovoljenje malemu proizvajalcu vina za odpremo v režimu odloga (74. člen ZTro-1, 37. člen PZTro)

S tem členom se malim proizvajalcem vina omogoči pridobitev dovoljenja, na podlagi katerega bodo lahko sodelovali v režimu odloga plačila trošarine, torej odpremljali vino v režimu odloga osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države lahko prejema trošarinske izdelke v režimu odloga, in sicer:

- s spremnim vinarskim dokumentom ali

— z elektronskim trošarinskim dokumentom v računalniško podprtem sistemu EMCS.

Tako mali proizvajalci vina v režimu odloga nastopajo kot izjema od splošnega pravila, ki določa, da lahko izdelke v režimu odloga plačila trošarine odpremlja le imetnik trošarinskega skladišča in pooblaščen uvoznik.

Za dovoljenje lahko zaprosi oseba, ki:

1. izpolnjuje pogoje za malega proizvajalca vina iz 73. člena tega zakona,
2. ni imetnik dovoljenja za trošarinsko skladišče v skladu s tem zakonom,
3. odpremlja vino v režimu odloga osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države lahko prejema trošarinske izdelke v režimu odloga
4. redno izpolnjuje davčne in carinske obveznosti.

Dovoljenje za odpremo vina v režimu odloga se izda na ime osebe, ki je zaprosila za izdajo, in se ne sme prenašati na drugo osebo.

Nov PZTro v 37. členu določa, da se vloga za izdajo dovoljenja malemu proizvajalcu vina za odpremo vina v režimu odloga s spremnim vinarskim dokumentom predloži na obrazcu »TRO-MPV-VD«. Vloga za izdajo dovoljenja malemu proizvajalcu vina za odpremo vina v režimu odloga z elektronskim trošarinskim dokumentom pa se predloži na obrazcu »TRO-MPV-TD«. Oba obrazca sta objavljena na spletni strani davčnega organa.

Obema vlogama za izdajo dovoljenja se priložita dokazilo o površini vinograda v lasti ali uporabi ter podatek o proizvedenih količinah vina v preteklem letu, iz katerih izhaja, da vložnik zahtevka izpolnjuje pogoje za malega proizvajalca vina iz 73. člena ZTro-1. Dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 2., 3. in 4. točke tretjega odstavka 74. člena ZTro-1 pridobi davčni organ sam.

Imetnik dovoljenja mora voditi evidenco odprem vina po vrsti, količini, kraju in datumu odpreme ter prejemniku, obveščati mora davčni organ o vseh spremembah podatkov, ki so navedeni v dovoljenju, oziroma podatkov, ki bi lahko vplivali na veljavnost dovoljenja, redno mora izpolnjevati davčne in carinske obveznosti in zagotavljati vse, kar je potrebno za nemoteno izvajanje nadzora. Nov PZTro v 37. členu tudi določa, da morajo biti v evidencah malega proizvajalca vina poleg zgoraj navedenih podatkov navedeni tudi podatki o vrsti in količini proizvedenega vina in stanju zaloga vina.

Nadalje 37. člen PZTro določa, da imetnik dovoljenja za odpremo s spremnim vinarskim dokumentom obvesti davčni organ o pošiljki vina najpozneje pred predvideno odpremo na obrazcu »Najava odpreme vina v režimu odloga s spremnim vinarskim dokumentom iz Slovenije v drugo DČ – Uredba Komisije (ES) št. 436/2009«. Obrazcu se priloži kopija spremenega vinarskega dokumenta.

Imetnik dovoljenja za odpremo z elektronskim trošarinskim dokumentom pa obvesti davčni organ o pošiljki vina tri delovne dni pred predvideno odpremo na obrazcu »Najava odpreme vina v režimu odloga z elektronskim trošarinskim dokumentom iz Slovenije v drugo DČ – Uredba Komisije (ES) št. 684/2009«. Davčni organ na podlagi te najave predloži osnutek elektronskega trošarinskega dokumenta v računalniško podprt sistem v imenu in za račun imetnika dovoljenja. Oba obrazca najave sta objavljena na spletni strani davčnega organa.

Dovoljenje preneha veljati, če imetnik preneha izpolnjevati pogoje za malega proizvajalca vina, na zahtevo imetnika dovoljenja ali če davčni organ dovoljenje odvzame.

Prejemanje vina od malega proizvajalca vina v režimu odloga iz druge države članice (75. člen ZTro-1, 38. člen PZTro)

S tem členom se osebi, ki ima pravico prejemati trošarinske izdelke v režimu odloga plačila trošarine v Sloveniji (ima status imetnika trošarinskega skladišča ali pooblaščenega prejemnika ali začasno pooblaščenega prejemnika), omogoči prejetje vina v režimu odloga plačila trošarine od malega proizvajalca vina iz druge države članice s spremnim vinarskim dokumentom. Šteje, da je vino, ki ga pošilja mali proizvajalec vina iz druge države članice, v režimu odloga plačila trošarine, če je pošiljki priložen spremljajoči vinarski dokument.

Oseba v Sloveniji, ki lahko v skladu s tem zakonom prejme vino v režimu odloga od malega proizvajalca vina iz druge države članice, obvesti pristojni organ pred nameranim prejetjem pošiljke vina, ki jo bo spremljal vinarski dokument.

V skladu z 38. členom novega PZTro se najava prejema vina opravi na obrazcu »[Najava prejema vina v režimu odloga s spremnim vinarskim dokumentom iz druge DČ – Uredba Komisije \(ES\) št. 436/2009](#)«, ki je objavljen na spletni strani davčnega organa.

Dodatno se tudi določa, da morajo biti v evidencah prejemnika trošarinskih izdelkov navedeni podatki o vrsti in količini vina, prejetega v režimu odloga s strani malega proizvajalca vina po posameznih dobaviteljih.

14.3 Priznana lastna raba vina (76. člen ZTro-1)

Za vino, proizvedeno za lastno rabo, ne nastane obveznost prijave in obračunavanja ter plačevanja trošarine.

Lastno rabo lahko uveljavlja le fizična oseba skupaj s člani gospodinjstva oziroma kmetijskega gospodarstva, ki se v skladu s predpisi o kmetijstvu šteje za kmetijo, ki ima v lasti oziroma uporabi največ 0,1 hektara vinograda in vino proizvede iz lastnega grozdja (do največ 600 litrov).

Za preseganje količinske omejitve za lastno rabo ali poraba vina za namene, ki ni lastna raba (npr. prodaja), nastane obveznost predložitve obračuna in plačila trošarine v skladu s 73. členom ZTro-1, kot mali proizvajalec vina. Davčni organ malega proizvajalca vina v tem primeru vnese v evidenco zavezancev po uradni dolžnosti na podlagi predloženega obračuna.

14.4 Mali proizvajalec piva (77. člen ZTro-1, 41. in 42. člen PZTro)

Določa se uvedba novega trošarinskega subjekta t.j. malega proizvajalca piva, ki bo za proizvedeno pivo do največ 20.000 hektolitrov letno plačeval 50 % nižjo trošarino od splošne, določene z 71. členom ZTro-1.

Prijavo malega proizvajalca piva v evidenco trošarinskih zavezancev opravi davčni organ po uradni dolžnosti na podlagi prejetega obračuna (šesti odstavek 63. člen).

Mali proizvajalce piva predloži obračun trošarine za proizvedene količine piva do 25. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, v katerem je nastala obveznost za obračun trošarine. Davčno obdobje je koledarski mesec. Mali proizvajalec piva obračunano trošarino za davčno obdobje plača do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja.

V primeru, da mali proizvajalec piva preseže količinske omejitve, ne izpolnjuje več pogojev za uveljavljanje statusa malega proizvajalca piva. Davčnemu organu s prvim dnevom naslednjega meseca po poteku meseca v katerem je presegel predpisane količine prijavi spremembo statusa oziroma pogojev poslovanja iz tega naslova. Poleg tega predloži obračun trošarine po znižani stopnji za davčno obdobje v katerem je ugotovil preseganje količin ter predloži poračun trošarine, s katerim obračuna trošarino za celotno proizvedeno količino piva za obdobje v koledarskem letu, ko je obračunaval in plačeval nižjo trošarino. V poračunu obračuna razliko

trošarine do polnega zneska. Obračun in poračun trošarine plača do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku meseca v katerem je presegel količine.

Mali proizvajalec piva vodi evidence o vrsti in količini porabljenih surovin, vrsti, količini in vsebnosti alkohola v proizvedenem pivu po datumu varjenja. **V evidencah, ki jih vodi mali proizvajalec piva, morajo biti poleg zgoraj navedenih podatkov tudi podatki o:**

1. recepturi za izdelavo posamezne vrste piva,
2. postopku izdelave za posamezno vrsto piva,
3. vrsti in količini prodanega piva po datumu prodaje ter kupcu,
4. o stanju zaloga piva.

V skladu z 41. členom novega PZTro se obračun trošarine za pivo, ki ga proizvede mali proizvajalec piva, predloži na obrazcu TRO-ALK1.

Nadalje 41. člen PZTro določa, da se za pivo, ki je vneseno iz druge države članice, obračuna trošarina po nižji stopnji, če:

1. ga proizvede oseba, ki ima v drugi državi članici status malega proizvajalca piva in
2. proizvodnja ne presega količinske omejitve 20.000 hl piva.

Izpolnjevanje pogojev se dokazuje z izjavo na trošarinskem dokumentu ali poenostavljenem trošarinskem dokumentu, iz katere je razvidna količina piva proizvedena v preteklem letu in načrtovana količina proizvodnje v tekočem letu, in se glasi: »Potrjujem, da je pivo proizvedel mali proizvajalec piva, ki je v prejšnjem letu proizvedel hektolitrov piva, v tekočem koledarskem letu pa načrtovana količina ne bo presegla 20.000 hektolitrov piva«.

14.5 Priznana lastna raba piva (78. člen ZTro-1)

V tem členu je opredeljena lastna raba piva za katero ne nastane obveznost prijave in obračunavanja ter plačevanja trošarine. Uveljavlja jo lahko fizična oseba, ki pivo proizvede in proizvedeno pivo tudi sama oziroma skupaj s člani gospodinjstva porabi. Za lastno rabo se šteje količina piva, ki v koledarskem letu ne presega 500 litrov.

Kot člani gospodinjstva štejejo osebe, ki imajo na dan 31. decembra leta za katero se obračunava trošarina skupno stalno ali začasno prebivališče.

Preseganje količinske omejitve (500 litrov) ali sprememba namena porabe (npr. prodaja), se šteje za opravljanje dejavnosti proizvodnje piva. Oseba mora v tem primeru predložiti obračun trošarine in plačati trošarino v skladu s 77. členom ZTro-1 za celotno proizvedeno količino piva.

Na podlagi prejetega obračuna bo davčni organ po uradni dolžnosti osebo prijavil v evidenco trošarinskih zavezancev, kot malega proizvajalca piva.

14.6 Mali proizvajalec žganja (79. člen ZTro-1, 41. in 42. člen PZTro)

Za razliko od prejšnje ureditve žganje ni več obdavčeno pavšalno, glede na lastništvo opreme (kotla), temveč na dejansko proizvedeno količino žganja.

Vse količine žganja, ki jih bodo proizvedli mali proizvajalci žganja, bodo obdavčene s trošarino, in sicer po nižani stopnji, ki znaša 50 % veljavne trošarine za etilni alkohol. Tako nižana trošarina je količinsko omejena na proizvodnjo največ 150 litrov 100 vol. % alkohola v davčnem obdobju, ki se začne 1. maja preteklega leta in konča 30. aprila tekočega leta.

V primeru preseganja navedene količinske omejitve oseba ne izpolnjuje več pogojev za malega proizvajalca žganja in mora spremeniti način obračunavanja in plačevanja trošarine na način, kot velja za vse proizvajalce žganja, ter mora plačati polno trošarino za vse proizvedene količine žganja.

Uveljavljanje statusa malega proizvajalca žganja in s tem znižane stopnje trošarine (50 %) v novi ureditvi ni več vezano na restriktivne pogoje (npr. neopravljanje dejavnosti, prepoved prodaje, posedovanje kotla in njegova velikost). Mali proizvajalec žganja je torej vsaka oseba, ki proizvede žganje v količini do 150 litrov 100 vol. % alkohola letno.

Mali proizvajalec žganja obračuna trošarino za davčno obdobje, ki se začne 1. maja preteklega leta in konča 30. aprila tekočega in predloži obračun trošarine do 31. maja tekočega leta za preteklo davčno obdobje, plača pa jo najpozneje do 30. junija tekočega leta.

Mali proizvajalec žganja predloži obračun trošarine za tisto davčno obdobje, v katerem je nastala obveznost za obračun in plačilo trošarine. Po novi ureditvi mali proizvajalec žganja torej predloži obračun za plačilo trošarine le v primeru, ko je obveznost nastala, če pa žganja ni kuhal, tudi obračuna z ničelno trošarino ne vloga.

Je pa njegova obveznost, da o svojem poslovanju vodi evidence o:

- vrsti in količini porabljenih surovin,
- vrsti, količini in vsebnosti alkohola v proizvedenem žganju po datumu proizvodnje,
- vrsti, količini in vsebnosti alkohola v proizvedenih alkoholnih pijačah.

V skladu z 42. členom novega PZTro morajo biti v evidencah, ki jih vodi mali proizvajalec žganja, poleg zgoraj navedenih podatkov navedeni tudi podatki o:

1. recepturi za izdelavo posamezne vrste žganja in drugih alkoholnih pijač,
2. postopku izdelave za posamezno vrsto žganja in drugih alkoholnih pijač,
3. vrsti in količini prodanega žganja in drugih alkoholnih pijač po datumu prodaje ter kupcu,
4. o stanju zalog žganja in drugih alkoholnih pijač.

Zakon uvaja tudi administrativno olajšavo, in sicer za alkoholne pijače, ki se uvrščajo v 69. ali 70. člen ZTro-1, ki jih iz lastno proizvedenega žganja mali proizvajalec žganja proizvede z mešanjem, staranjem, aromatiziranjem, tipiziranjem, barvanjem ali drugim načinom ali tehnologijo, ne nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine.

Ukinja se tudi obveznost prijave lastništva ali posedovanja opreme za kuhanje žganja ter prijave v evidenco trošarinskih zavezancev, saj bo davčni organ ob prejemu obračuna malega proizvajalca žganja evidentiral v evidenco trošarinskih zavezancev po uradni dolžnosti (šesti odstavek 63. člen). Ker zakon ukinja obveznost prijave opreme za kuhanje žganja, je ukinjena tudi obveznost prodajalcev opreme za kuhanje žganja, da vodijo evidenco kupcev te opreme.

V skladu s 112. členom ZTro-1 malemu proizvajalcu žganja, ki ima v letu 2016 v lasti ali uporabi kotel za kuhanje žganja, davčni organ še odmeri trošarinsko obveznost v skladu s 45. členom ZTro z odločbo do 30. 4. 2017 za obdobje od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2016.

Mali proizvajalec žganja prvič vloži obračun trošarine v skladu z novim ZTro-1 za obdobje od 1. 1. 2017 do 30. 4. 2017.

V skladu z 41. členom novega PZTro se obračun trošarine za žganje, ki ga proizvede mali proizvajalec žganja, predloži na obrazcu TRO-ALK2.

Nadalje 41. člen PZTro določa, da se za žganje, ki je vneseno iz druge države članice,

obračuna trošarina po nižji stopnji če:

1. ga proizvede oseba, ki ima v drugi državi članici status malega proizvajalca žganja in
2. proizvodnja ne presega količinske omejitve 150 litrov 100 vol. % alkohola.

Izpolnjevanje pogojev se dokazuje z izjavo na trošarinskem dokumentu ali poenostavljenem trošarinskem dokumentu, iz katere je razvidna količina žganja, proizvedena v preteklem letu in načrtovana količina proizvodnje v tekočem letu, in se glasi: »Potrjujem, da je žganje proizvedel mali proizvajalec žganja, ki je v prejšnjem letu proizvedel litrov 100 vol. % alkohola, v tekočem koledarskem letu pa načrtovana količina ne bo preseгла 150 litrov 100 vol. % alkohola«.

Ne glede na opredelitev davčnega obdobja za malega proizvajalca žganja v prvem odstavku 79. člena ZTro-1 lahko mali proizvajalec žganja iz druge države članice skladnost obsega svoje proizvodnje s količinsko limitirano proizvodnjo iz ZTro-1 dokazuje za obdobje enega leta, ki je lahko koledarsko ali poslovno leto.

15 MEŠANJE PIJAČ V GOSTINSKI DEJAVNOSTI (80. ČLEN ZTRO-1, 43. ČLEN PZTRO)

Gre za administrativno olajšavo za osebe, ki opravljajo dejavnost priprave in prodaje jedi in pijač v skladu s predpisom, ki ureja standardno klasifikacijo dejavnosti. Če te osebe (gostinci) iz žganja s plačano trošarino proizvedejo alkoholne pijače z mešanjem, staranjem, aromatiziranjem, tipiziranjem, barvanjem ali drugim načinom ali tehnologijo, jim za te alkoholne pijače ni treba obračunati in plačati trošarino. Količina iz žganja proizvedenih alkoholnih pijač ne sme preseгati 120 litrov letno.

Te osebe morajo voditi evidence o:

- vrsti in količini porabljenih surovin,
- normativu porabe surovin za posamezno vrsto postopka (»receptura«),
- vrsti, količini in vsebnosti alkohola v porabljenem žganju,
- vrsti, količini in vsebnosti alkohola v proizvedenih alkoholnih pijačah, po datumu proizvodnje, in jih skupaj z listinami in dokazili o plačilu trošarine za žganje hraniti do roka, ki ga določa 62. člen ZTro-1.

V skladu s 43. členom novega PZTro je do olajšave iz 80. člena ZTro-1 upravičena oseba, ki opravlja dejavnost s področja Gostinstvo, podrazred 55.100, 55.202, 55.204, 56.101, 56.102, 56.103, 56.105, 56.210 in 56.300 Standardne klasifikacije dejavnosti. Če oseba ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 80. člena ZTro-1, se prijavi kot trošarinski zavezanec v skladu s 1. točko tretjega odstavka 63. člena ZTro-1 ter obračuna in plača trošarino v skladu z 11. in 12. členom ZTro-1.

16 TOBAČNI IZDELKI (81. DO 87. ČLEN ZTRO-1, 54. ČLEN PZTRO)

16.1 Elektronska cigareta in tobak za segrevanje

Pri tobačnih izdelkih se uvajata dve novi vrsti trošarinskih tobačnih izdelkov in sicer elektronska cigareta oziroma tekočina, ki vsebuje nikotin in predelan tobak, namenjen segrevanju oziroma tobak za segrevanje. Gre za nove tobačne izdelke, ki predstavljajo alternativo klasičnim tobačnim izdelkom in so namenjeni vdihovanju tobačnih hlapov, brez izgorevanja. Trošarina za elektronske cigarete je določena v vrednosti 0,18 eura za en mililiter tekočine v polnilu, za tobak

za segrevanje pa v 88 eurih za en kilogram tobaka. Tobačna znamkica za elektronsko cigareto ni predpisana.

Za navedena izdelka se glede obračunavanja in plačevanja trošarine uporabljajo določbe III. poglavja tega zakona, glede nadzora proizvodnje, predelave, skladiščenja in gibanja na ozemlju Slovenije pa določbe 101. člena tega zakona – posebnosti nadzora. To pomeni, da bo vsaka oseba, ki prevaža, proizvaja, predeluje ali skladišči omenjene izdelke, vsako gibanje, proizvodnjo, predelavo ali skladiščenje omenjenih izdelkov prijavila davčnemu organu v elektronski obliki na naslov objavljen na spletni strani Finančne uprave RS. **Način in obliko prijave ter vsebino in vodenje evidenc za te izdelke, določa 54. člen PZTro. Podrobnejši opis izvajanja posebnosti nadzora je v točki 19 tega dokumenta.**

16.1.1 Prijava posameznih poslov – izvajanje posebnega nadzora

V skladu s tretjim odstavkom 85. člena ZTro-1 se za zgoraj navedena izdelka glede obračunavanja in plačevanja trošarine uporabljajo določbe III. poglavja ZTro-1, glede nadzora proizvodnje, predelave, skladiščenja in gibanja na ozemlju Slovenije pa določbe 101. člena ZTro-1. To pomeni, da so osebe ki proizvajajo, predeljujejo, skladiščijo ali prevažajo obravnavana izdelka, vsako proizvodnjo, predelavo, skladiščenje in gibanje teh izdelkov dolžne:

1. prijaviti davčnemu organu najmanj tri delovne dni pred njenim začetkom,
2. zagotoviti, da gibanje izdelkov spremlja komercialni dokument in
3. voditi evidenco proizvodnje, predelave, skladiščenja in gibanja teh izdelkov.

16.1.2 Obračunavanje in plačevanje trošarine

Osebe, ki elektronske cigarete in tobak za segrevanje sproščajo v porabo v Sloveniji obračunajo trošarino, ko so trošarinski izdelki sproščeni v porabo, torej ob vnosu omenjenih izdelkov v Slovenijo iz drugih držav članic, ob uvozu ali proizvodnji izdelkov v Sloveniji. Navedene osebe predložijo davčnemu organu ustrezno izpolnjen obračun trošarine do 25. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja (davčno obdobje je mesec), v katerem je nastala obveznost za obračun trošarine na obrazcu TRO-TOB.

16.1.3 Prijava drobnoprodajnih cen

Osebe, ki elektronske cigarete in tobak za segrevanje sproščajo v porabo v Sloveniji, torej uvozniki, osebe, ki vnašajo navedene izdelke v Slovenijo iz drugih držav članic ter proizvajalci omenjenih izdelkov, morajo drobnoprodajne cene navedenih izdelkov prijaviti davčnemu organu 15 dni pred sprostitvijo teh izdelkov v porabo. Prijava se opravi na obrazcu, ki je usklajen z obrazcem Prijava drobnoprodajne cene tobaka za segrevanje in elektronskih cigaret.

16.2 Tobačna znamka

Nova je tudi določba, ki določa, da mora biti na vsakem tobačnem izdelku, ki se prodaja na drobno, nalepljena tobačna znamka. Situacije, ko je bila tobačna znamka nalepljena le na embalaži, ki je vsebovala večje število cigar oziroma cigariloso, ki so se prodajali na drobno brez tobačnih znamk, niso več mogoče.

17 ENERGENTI IN ELEKTRIČNA ENERGIJA (88. DO 92. ČLEN ZTRO-1 IN 96. DO 100. ČLEN ZTRO-1, 44. DO 46. ČLEN PZTRO, 52. DO 54. ČLEN PZTRO, 57. ČLEN PZTRO)

17.1 Opredelitev energentov in električne energije

Opredelitev energentov (vključno z biogorivi) in električne energije ostaja enaka kot je v ZTro. Tarifne oznake, ki izhajajo iz Direktive 2003/96/ES, so posodobljene s tistimi iz Uredbe Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L št. 256 z dne 7. 9. 1987, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 2015/1754 z dne 6. oktobra 2015 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L št. 285 z dne 30. 10. 2015, str. 1) ter veljajo tudi za vse njihove posodobitve, ki se sprejmejo enkrat na leto v skladu s Kodeksom Komisije za upravljanje kombinirane nomenklature (UL C št. 150 z dne 30. maja 2000).

17.2 Posebnosti nadzora energentov

Določbe glede posebnosti nadzora energentov, ki veljajo pri njihovi proizvodnji, predelavi, skladiščenju in gibanju, povzemajo vsebino 57.b člena ZTro in vključujejo posodobitev tarifnih oznak, ki izhajajo iz člena 20(1) Direktive 2003/96/ES.

Nov ZTro-1 vsebuje zakonsko podlago za nadzor nad proizvodnjo, predelavo, skladiščenjem ter gibanjem na ozemlju Slovenije trdih goriv in naftnega koksa (2701, 2702, 2704 in 2713), ki se sicer izvaja že v skladu z dosedanjim ZTro.

Za izdelke za katere velja nadzor samo za obsežna tržna gibanja, je podana razlaga pojma »obsežna tržna gibanja«. Za obsežna tržna gibanja se štejejo nepakirani izdelki, ki se prevažajo v zabojnikih, ki so sestavni del prevoznih sredstev, ali so v ISO-zabojnikih ali drugih posodah, ki presegajo 210 litrov. ISO zabojnik je zabojnik, ki ustreza standardom ISO 668:2013, ISO 1496-1:2013 in ISO 15867:2003.

Črtana je določba posebnega nadzora iz četrtega odstavka 57.b člena ZTro, ki se nanaša na poseben trošarinski nadzor izdelkov iz tarifne oznake 2710 19 91 in 2710 19 99. S spremenjeno ureditvijo je ta določba prenesena v 101. člen ZTro-1.

17.3 Električna energija

Spreminja se definicija trošarinskega zavezanca za električno energijo, in sicer je to:

1. dobavitelj električne energije s sedežem v Sloveniji, končnim odjemalcem v Sloveniji;
2. končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti, električno energijo za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma jo uvozi iz tretjih držav ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji;
3. proizvajalec, ki električno energijo proizvede za pokrivanje lastnih potreb ali jo dobavi drugi osebi za njeno končno rabo.

Trošarinski zavezanec – dobavitelj, je po novem opredeljen kot dobavitelj električne energije s sedežem v Sloveniji, končnim odjemalcem v Sloveniji. Dopolnitev definicije končnega odjemalca z dobavo električne energije s strani dobavitelja, ki v Sloveniji nima sedeža, pa omogoča, da se dobava električne energije končnim odjemalcem v Sloveniji lahko vrši tudi s strani dobaviteljev, ki v Sloveniji nimajo sedeža. V teh primerih je trošarinski zavezanec končni odjemalec v Sloveniji. Kot novega trošarinskega zavezanca pa ZTro-1 prepozna tudi proizvajalca električne

energije, ki dobavlja električno energijo drugi osebi za njeno končno rabo. Spremembam definicije trošarinskega zavezanca je prilagojena tudi razlaga nastanka obveznosti za obračun trošarine. Obveznost za proizvajalca električne energije, po novem nastane tudi pri dobavi te proizvedene količine končnemu porabniku.

V drugem odstavku 90. člena ZTro-1 je določeno, da ne nastane obveznost obračuna trošarine za proizvajalca električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije in porabljene za pokrivanje lastnih potreb (prenesena oprostitev iz 2. točke drugega odstavka 55. člena ZTro). Obveznost obračuna trošarine ne nastane tudi za električno energijo, proizvedeno v gospodinjstvu oziroma na napravah, ki se uporabljajo za lastno rabo oziroma za začasno oskrbo z električno energijo v primeru izpada ali motenj običajne oskrbe z električno energijo, vendar le pod pogojem, da je trošarina za energent, ki je bil porabljen za proizvodnjo električne energije v gospodinjstvu oziroma v napravah, ki se uporabljajo za začasno oskrbo z električno energijo, plačana. V primerih proizvodnje električne energije iz tega odstavka se proizvajalcem, ki električno energijo porabijo za lastno rabo, ni potrebno priglasiti davčnemu organu kot trošarinski zavezanec.

Na novo je urejeno obračunavanje trošarine za naprave za samooskrbo z električno energijo, ki so opredeljene s predpisom, ki ureja samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije. Samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov energije je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije, za namen celotnega ali delnega pokrivanja lastnega odjema električne energije z napravo za samooskrbo. Naprava za samooskrbo z električno energijo lahko količino električne energije, ki je imetnik naprave ne porabi, odda v omrežje. Ko naprava ne proizvaja električne energije, le-to odjema iz omrežja. Dobavitelj električne energije za obračunsko obdobje imetniku naprave za samooskrbo z električno energijo obračuna trošarino za količino električne energije, ki je razlika med oddano in iz omrežja prevzeto količino električne energije.

Deveti odstavek 90. člena ZTro-1 natančneje določa način obračunavanja trošarine, ki jo obračuna dobavitelj električne energije za dobavljeno količino električne energije končnim odjemalcem v davčnem obdobju. Dobavitelj električne energije lahko za tiste odjemalce, ki jim merilne naprave dobave ne odčitavajo v davčnem obdobju, obračunava trošarino na podlagi predvidene mesečne dobave. Za naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine električne energije, ki se nanašajo na pretekla davčna obdobja, dobavitelj električne energije opravi poračun trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec, v katerem ugotovi dejansko dobavljene količine električne energije.

17.4 Zemeljski plin

Ker za zemeljski plin podobno kot za električno energijo, velja drugačna ureditev kot za druge energente, so določbe glede opredelitve trošarinskega zavezanca za zemeljski plin, nastanka obveznosti za obračun trošarine in načina obračunavanja trošarine, smiselno enake vsebini določb, ki veljajo za električno energijo.

Spreminja se definicija trošarinskega zavezanca za zemeljski plin, in sicer je to:

1. dobavitelj zemeljskega plina s sedežem v Sloveniji iz omrežja končnim odjemalcem v Sloveniji;
2. končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti zemeljski plin iz omrežja za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma ga uvozi iz tretjih držav ali mu ga dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji;
3. proizvajalec, ki proizvedeni zemeljski plin porabi za pokrivanje lastnih potreb ali ga dobavi drugi osebi za njeno končno rabo.

V primerjavi z ureditvijo ZTro, je trošarinski zavezanec – dobavitelj, opredeljen kot dobavitelj zemeljskega plina s sedežem v Sloveniji končnim odjemalcem v Sloveniji, pri definiciji končnega odjemalca pa je določeno, da je za dobavo zemeljskega plina s strani dobavitelja, ki v Sloveniji nima sedeža, trošarinski zavezanec končni odjemalec. Taka ureditev omogoča, da se lahko dobava zemeljskega plina, končnim odjemalcem v Sloveniji vrši tudi s strani dobaviteljev, ki v Sloveniji nimajo sedeža ali stalne poslovne enote, trošarinski zavezanec pa je končni odjemalec v Sloveniji. Glede na ZTro se kot novega trošarinskega zavezanca prepozna tudi proizvajalca zemeljskega plina, ki zemeljski plin porabi za pokrivanje lastnih potreb ali ga dobavi drugi osebi za njeno končno rabo. Novi ZTro-1, kot trošarinskega zavezanca za zemeljski plin, ne prepozna več systemskega operaterja prenosnega ali distribucijskega omrežja, ki odvzame zemeljski plin iz omrežja za lastno rabo.

Spremembam definicije trošarinskega zavezanca je prilagojena definiciji končnega odjemalca kot osebe, ki kupuje zemeljski plin za lastno končno rabo ter določba tretjega odstavka, kjer je določeno kdaj nastane obveznosti za obračun trošarine. Za proizvajalca, ki proizvedeni zemeljski plin porabi za pokrivanje lastnih potreb ali ga dobavi drugi osebi za njeno končno rabo, je v petem odstavku posebej določeno, da obveznost za obračun trošarine nastane zadnji dan v mesecu, v katerem je proizvajalec proizveden zemeljski plin porabil za pokrivanje lastnih potreb ali prodal osebi za njeno končno rabo.

Na novo se ureja gibanje utekočinjenega in stisnjenega zemeljskega plina pri vnosu iz druge države članice v Slovenijo ali iz Slovenije v drugo državo članico. V primerih, ko se zemeljski plin giblje izven cevovodov v stisnjeni ali utekočinjeni obliki, se smiselno uporablja 29. člen ZTro-1, gibanje je treba najaviti in plačilo trošarine zavarovati.

Na novo je določen način obračunavanja trošarine za zemeljski plin, ko se poraba ne odčitava mesečno, temveč na podlagi predvidene mesečne dobave. Za naknadno ugotovljene dejansko dobavljene količine zemeljskega plina, ki se nanašajo na pretekla davčna obdobja, dobavitelj zemeljskega plina opravi poračun trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec, v katerem ugotovi dejansko dobavljene količine zemeljskega plina. Dobavitelj lahko izvede poračun večkrat znotraj enega leta.

17.5 Trošarinska osnova in znesek trošarine

V preglednici, kjer so določeni energenti in znesek trošarine, so vse tarifne oznake posodobljene. Zneski za obračun trošarine so poenoteni z veljavnimi zneski, ki jih z uredbami o spremembah Uredbe o določitvi zneska trošarine za energente spreminja Vlada Republike Slovenije.

Glede na ZTro, je črtan metan (2711 29 00), ki po novem spada med zemeljski plin, kamor spadajo tudi izdelki iz tarifnih oznak 2711 11 00 in 27 11 21 00, ki imajo v svoji sestavi pretežen delež metana. S tem pa se uvaja pozitivna trošarina za namen rabe metana za ogrevanje, ki je bil po ZTro trošarine oproščen oziroma je za ta namen veljala stopnja 0. V praksi je količinska raba metana za ogrevanje zanemarljiva. Za rabo metana za pogon je z njegovo uvrstitvijo na novo k zemeljskemu plinu določena nižja trošarina, saj je po ZTro za metan za pogon določena višja trošarina kot za zemeljski plin za pogon.

Med kurilna olja po novem ne spadajo več izdelki iz tarifne oznake 2710 19 99, saj gre za energent, ki primarno ni namenjen za namene pogona ali ogrevanja. Če bi se tak izdelek uporabil za namene pogona ali ogrevanja, se trošarina obračuna v skladu s četrtem odstavkom 92. člena ZTro-1. Za izdelke iz tarifne oznake 2710 19 99 veljajo v skladu s 101. členom ZTro-1 posebnosti nadzora proizvodnje, predelave, skladiščenja in gibanja na ozemlju Slovenije.

Sprememba je pri delitvi trošarine za električno energijo. Delitev trošarine na poslovno in neposlovno rabo električne energije je nadomeščena s štirimi stopnjami porabe, oblikovanimi za letno količino porabe električne energije: I. stopnja od 0 do 20 MWh/leto, II. stopnja od 20 MWh do 160 MWh/leto, III. stopnja od 160 MWh do 10.000 MWh/leto in IV. stopnja nad 10.000 MWh/leto. Glede na ZTro-1, se isti znesek trošarine ohranja za I. do III. stopnjo odjema, spreminja pa se znesek trošarine za IV. stopnjo odjema iz 3,05 na 1,8 eura za eno MWh električne energije. V skladu s prehodno določbo 116. člena ZTro-1 pa znesek trošarine za IV. stopnjo odjema znaša do 1. 10. 2016 prav tako 3,05 eura za eno MWh. Podrobnejši način obračunavanja trošarine za električno energijo in določitev letne porabe električne energije in pretvorbo zneska trošarine v eno megavatno uro, bo določen s podzakonskim aktom. V podzakonskem aktu se bo tudi objavil znesek trošarine za zemeljski plin, izražen v megavatni uri, ki je sedaj določen v eurih za kubični meter.

Na novo je opredeljen način obračuna trošarine za električno energijo, ki se v tekočem letu obračuna za stopnjo odjema, na podlagi podatkov preteklega koledarskega leta. Dobavitelj električne energije končnemu odjemalcu obračunava trošarino za električno energijo za stopnjo odjema, v katero se končni odjemalec uvršča na podlagi količinskega odjema električne energije na posameznem odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu. Enako trošarino na podlagi stopnje odjema preteklega koledarskega leta obračuna končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti električno energijo pridobi v drugi državi članici ali jo uvozi ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji oziroma proizvajalec, ki električno energijo proizvede za pokrivanje lastnih potreb ali jo dobavi drugi osebi za njeno končno porabo. Trošarinski zavezanec, na podlagi letne količine odjema električne energije na odjemnem mestu, v mesecu januarju preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema za preteklo koledarsko leto in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine za mesec januar. Ob spremembi na odjemnem mestu med koledarskim letom opravi trošarinski zavezanec preverjanje pravilnosti uvrstitve v stopnjo odjema za posamezno odjemno mesto v tekočem letu in opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine, za mesec, v katerem je ugotovljena dejanska stopnja odjema (92. člen ZTro-1).

Podrobnejši način obračunavanja trošarine za električno energijo in določitev letne porabe električne energije je podan v 46. členu novega PZTro.

Za namene pravilne uvrstitve v stopnjo odjema, podatek o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu za posamezno odjemno mesto, dobavitelju zagotovi distributer električne energije. Končni odjemalec, ki v okviru opravljanja dejavnosti, električno energijo za svojo končno rabo pridobi v drugi državi članici oziroma jo uvozi iz tretjih držav ali mu jo dobavi dobavitelj, ki nima sedeža v Sloveniji ter proizvajalec, ki električno energijo proizvede za pokrivanje lastnih potreb ali jo dobavi drugi osebi za njeno končno rabo, pa pridobita podatek o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu iz letne količine električne energije, iz mesečnih obračunov trošarine za električno energijo – za preteklo koledarsko leto.

Če je bila na odjemnem mestu v preteklem koledarskem letu poraba 0 MWh ali proizvajalec električne energije v preteklem koledarskem letu ni proizvedel električne energije ali gre za novo odjemno mesto, ki nima podatka o porabi električne energije v preteklem koledarskem letu, se poraba na odjemnem mestu ali poraba proizvedene električne energije v tekočem koledarskem letu uvrsti v I. stopnjo odjema. Lahko pa dobavitelj določi stopnjo odjema za novo odjemno mesto na podlagi podatka ocenjene letne količine električne energije iz pogodbe o nakupu in prodaji električne energije, sklenjene s končnim odjemalcem električne energije (če s tako pogodbo razpolaga).

Za proizvajalca, ki električno energijo hkrati odjema iz omrežja in električno energijo proizvaja za pokrivanje lastnih potreb, je letna količina porabe električne energije v preteklem koledarskem letu seštevek v koledarskem letu proizvedene in porabljene in dobavljene električne energije. Proizvajalec električne energije v mesecu januarju tekočega leta – na podlagi podatka o dobavi električne energije na odjemnem mestu in proizvodnji in porabi električne energije v preteklem koledarskem letu preveri pravilnost uvrstitve v stopnjo odjema ter opravi popravek stopnje odjema ter obračuna razliko trošarine v mesečnem obračunu trošarine. Obračunu trošarine iz prejšnjega stavka priloži dokazila o dobavljeni količini električne energije za preteklo koledarsko leto.

Za spremembo na odjemnem mestu se šteje sprememba plačnika na odjemnem mestu, menjava dobavitelja na odjemnem mestu, prehod odjemnega mesta na oskrbo distribucijskega operaterja, začasno ali stalno prenehanje dobave električne energije na odjemnem mestu, odklop odjemnega mesta ali prenehanje proizvodnje električne energije.

Trošarinski zavezanec ob spremembi preveri pravilnost uvrstitve porabe in obračuna razliko trošarine v skladu s šestim odstavkom 92. člena ZTro-1. Distribucijski operater v primeru spremembe na odjemnem mestu, razen v primeru začasnega ali stalnega prenehanja dobave električne energije na odjemnem mestu in odklopa odjemnega mesta posreduje trošarinskemu zavezancu informacijo, da gre za spremembo na odjemnem mestu ter ocenjeno letno porabo električne energije za tekoče koledarsko leto, ki je izračunana na osnovi povprečne dnevne porabe obračunane v obdobju od začetka koledarskega leta do datuma spremembe na odjemnem mestu, pomnožene s 365 dni. Na podlagi tako ugotovljene količine električne energije, se odjemno mesto uvrsti v stopnjo odjema, do konca koledarskega leta oziroma do naslednje spremembe na odjemnem mestu.

Trošarinski zavezanec ne opravi poračuna trošarine, če se na podlagi podatka o porabi električne energije spremeni stopnja odjema, vendar je za stopnje odjema določen enak znesek trošarine.

Na novo je opredeljen način določitve trošarine za aditive in ekstenderje, ki se dodajajo gorivom za pogonski namen. Za aditive, ki se lahko dodajo različnim vrstam energentov (npr. plinsko olje in bencin), se uporabi znesek trošarine za energent z višjim zneskom trošarine. V kolikor ni znano kateremu energentu se bo ekstender ali aditiv dodal, se obračuna trošarina po višjem znesku.

Za trda goriva, od katerih se trošarina obračunava glede na kalorično vrednost, je po novem določeno, da se v primeru kalorične vrednosti v razponu ali izražene v neto in bruto vrednosti, za obračun trošarine upošteva bruto ali najvišja kalorična vrednost.

Nova je tudi ureditev glede nadzora izdelkov, ki so navedeni v prvem odstavku 89. člena ZTro-1 (prej prvi odstavek 57.b člena ZTro), ki niso naprodaj in se ne uporabljajo za pogonski namen ali kot gorivo za ogrevanje oziroma glede na namen uporabe niso pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje. Za te izdelke ob sprostitvi v porabo v Sloveniji obveznost za obračun in plačilo trošarine ne nastane, zato se po novem, določbe tega zakona o nadzoru, razen za gibanja med državami članicami, zanje ne uporabljajo. Gre za energente, ki se zaradi svojih specifičnih značilnosti in praviloma tudi višje nabavne cene ne uporabljajo za pogon in ne za ogrevanje (transformatorska olja, olja za elektroerozijo, tekoči vosek za sveče, beli špirit, ksileni, olja in tekočine za hidravlične namene, olja za honanje), in zanje ne nastane obveznost za plačilo trošarine v Sloveniji. Če pa bi se ti energenti kljub temu porabili kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje, mora oseba, ki jih je porabila kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje, obračunati in plačati trošarino

Odpravljena je tudi obveznost pridobitve dovoljenja za oproščenega uporabnika za osebe, ki nabavljajo energente, ki se ne uporabljajo za pogon ali ogrevanje.

Dopušča se možnost, da se za biogoriva iz 9. točke tretjega odstavka tega člena, določi nižja trošarina od minimalne trošarine iz Direktive 2003/96/ES.

17.6 Oprostitev trošarine za energetska intenzivna podjetja

Uvaja se nova ureditev glede uporabe energentov, za katere se ne plača trošarina, če jih porabijo energetska intenzivna podjetja za proizvodnjo toplote za namen proizvodnje izdelkov ob pogoju, da je za energent izpolnjeno plačilo minimalne ravni obdavčitve iz tabele C iz priloge Direktive 2003/96/ES. Ureditev izhaja iz 17. člena Direktive 2003/96/ES, ki omogoča državam članicam, da za energetska intenzivna podjetja določijo nižjo obdavčitev energentov. Upravičenec lahko uveljavi oprostitev plačila trošarine ali kot vračilo plačane trošarine, ob pogoju da je za koledarsko leto, za katerega uveljavlja oprostitev oziroma vračilo, energetska intenzivna se dejavnost podjetja uvršča v področje »Predelovalne dejavnosti«, v skladu s predpisom, ki ureja standardno klasifikacijo dejavnosti.

Upravičenec pridobi dovoljenje za oproščena uporabnika trošarinskih izdelkov, ob pogoju da za preteklo koledarsko leto izpolnjuje kriterij energetske učinkovitosti. Lahko pa upravičenec med letom nabavlja energente s plačano trošarino in zanje naknadno uveljavi vračilo trošarine.

Podjetje je energetska intenzivno, če letni strošek nabave energentov in električne energije, nabavljeni ali proizvedeni v okviru dejavnosti, znaša najmanj 3 % letne proizvodne vrednosti. Strošek nabave energentov vključuje vse davke, razen odbitnega DDV. Proizvodna vrednost pomeni prihodke, vključno s subvencijami, povezanimi s ceno izdelka, povečano ali zmanjšano za spremembo zalog končnih in nedokončanih izdelkov ter blaga in storitev, nabavljenih za nadaljnjo prodajo, zmanjšano za nabave blaga ali storitev za nadaljnjo prodajo. O teh podatkih upravičenec poroča že v svojem letnem poročilu, ki ga predloži Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, do zadnjega dne meseca marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto. Podatke iz letnega poročila navede v obračunu ali zahtevku za vračilo trošarine. Za porabljeni energent se navede podatek o znesku plačila trošarine in okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida, v skladu s predpisom, ki ureja okoljsko dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida. Če je izpolnjen pogoj plačila minimalne ravni obdavčitve s plačilom okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida, se upravičencu vrne ali oprosti celoten znesek trošarine. Če pa za energent okoljska dajatev ni bila plačana, se vrne upravičencu trošarina v znesku, ki presega minimalno raven obdavčitve oziroma v višini minimalne ravni obdavčitve nastane obveznost za plačilo trošarine, če je upravičenec med letom prejemal energent brez plačila trošarine.

Obračun ali zahtevek za vračilo trošarine se vloži pri davčnem organu do 30. junija za preteklo koledarsko leto, v papirni ali elektronski obliki. Upravičenec je dolžan hraniti listine, na podlagi katerih mu je bila vrnjena oziroma oproščena trošarina, do roka, ki ga določa 62. člen ZTro-1. Oproščeni uporabnik mora plačati obračunano trošarino najpozneje 30. dan po izteku roka za predložitev obračuna trošarine.

Oprostitev oziroma vračilo trošarine za energetska intenzivna podjetja, se šteje za državno pomoč. Dodeli se, če so izpolnjeni pogoji iz 44. člena Uredbe Komisije (ES) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26.6.2014, str. 1). Pogoji, ki v skladu z Evropsko uredbo veljajo neposredno, so da se pomoč ne dodeli, v primeru da je podjetje iz sektorja ribištva in ribogojstva, podjetje, ki je prejelo pomoč za lažje zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov, je podjetje v težavah ter podjetje, ki je naslovnik neporavnane naloge za izterjavo zaradi predhodne odločbe Evropske komisije, ki je pomoč razglasila za nezakonito in

nezdružljivo s skupnim trgom.

Navedena oprostitev se v skladu s prehodno določbo 117. člena ZTro-1 ne začne uporabljati s 1. 8. 2016, ampak s 1. januarjem 2017.

17.7 Uporaba energentov in električne energije za namene, za katere se ne plača trošarina

Vsebina je povzeta po 55. členu ZTro. Upravičenec lahko uveljavi oprostitev s pridobitvijo dovoljenja za oproščene uporabnika ali kot vračilo plačane trošarine.

V prvem odstavku 97. člena ZTro-1, ki določa kdaj obveznost za obračun trošarine od energentov ne nastane oziroma se trošarina lahko vrne, ostaja 1. točka enaka, 2. točka ZTro pa se v ZTro-1 deli na dve točki, in sicer tako, da se ločujeta oprostitev rabe energenta za proizvodnjo električne energije (2. točka) in rabe energenta za kogeneracijo (3. točka). Oproščena raba energenta za proizvodnjo električne energije je bila v ZTro opredeljena v tretji točki. Iz te točke se v novo 4. točko prvega odstavka člena 97. ZTro-1 prenaša le oprostitev plačila trošarine za energente, ki se porabijo za proizvodnjo energentov. Oproščena raba energentov kot surovina za proizvodnjo netrošarinskih izdelkov novi ZTro-1 ne vsebuje več. Navedena oprostitev je bila vsebovana v 3. točki prvega odstavka 55. člena ZTro in se v skladu s prehodno določbo drugega odstavka 112. člena novega ZTro-1 uporablja do 31. 12. 2016. **V skladu s 57. členom PZTro, lahko upravičenci, ki so do 31. decembra 2016 upravičeni do vračila trošarine na podlagi drugega odstavka 112. člena ZTro-1 in nabavljajo energent s plačano trošarino, vložijo zahtevek za vračilo trošarine kot letni zahtevek, v skladu z drugim odstavkom 19. člena ZTro-1.**

4. točka prvega odstavka 55. člena ZTro je črtana in umeščena v zadnjo točko prvega odstavka tega člena. Oprostitev za rabo energentov, ki so injicirani v plavže, se po novem uvršča med dvojno rabo energenta.

Pri oprostitvah za električno energijo je dodana oprostitev za električno energijo, ki se porabi za proizvodnjo električne energije. **Zaradi te dopolnitve v ZTro-1, 44. člen novega PZTro, ki povzema vsebino 41. člena starega PZTro in določa podrobnejše pogoje za uveljavljanje oprostitve plačila trošarine za energente in električno energijo, ne vsebuje več določb, da se poraba električne energije, proizvedene v obratu za proizvodnjo električne energije, ne šteje za pokrivanje lastnih potreb in zanjo ne nastane obveznost za obračun trošarine s strani njenega proizvajalca ter da ima proizvajalec, ki prejme električno energijo iz omrežja s plačano trošarino in jo v svojih proizvodnih obratih porabi za proizvodnjo električne energije, pravico do vračila plačane trošarine. Po novem si torej morajo osebe, ki želijo uveljavljati oprostitev plačila trošarine za električno energijo, ki se porabi za proizvodnjo električne energije, pridobiti dovoljenje za oproščene uporabnika, lahko pa uveljavljajo tudi vračilo trošarine v skladu s 19. členom ZTro-1.**

Oprostitev za porabo proizvedene električne energije iz obnovljivih virov pa je za razliko od ZTro (2. točka drugega odstavka 55. člena ZTro) prenesena v 1. točko drugega odstavka 90. člen ZTro-1, med izjeme od nastanka obveznosti za proizvedeno in porabljeno električno energijo.

Nekoliko spremenjena je definicija »Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov«, vendar ne vpliva na obseg dejavnosti, za katere se lahko uveljavlja oprostitev (Oddelek 23 priloge 1 Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti).

Na novo je določeno, da se poraba energenta za proizvodnjo električne energije ter skupno proizvodnjo toplotne in električne energije, šteje kot poraba goriva za ogrevanje.

Iz Pravilnika o izvajanju ZTro (Uradni list RS, št. 49/04 s spremembami) se prenašajo pogoji za letalske in pomorske prevoznike s sedežem v drugi državi članici ali tretji državi, ki brez plačila trošarine kupujejo pogonsko gorivo v Sloveniji in želijo uveljavljati oprostitev iz 1. točke prvega odstavka 97 člena ZTro-1. Oprostitev lahko uveljavljajo s predložitvijo listin o vpisu v ustrezen register v državi, v kateri so registrirani za opravljanje dejavnosti, in prevoznih listin, s katerih je razvidno, da gre za opravljanje pridobitne dejavnosti.

V 45. členu novega PZTro, ki določa način uveljavljanja pravice do oprostitve za fizične osebe, imetnike veljavnega dovoljenja za gospodarski ribolov, ki opravljajo ribiško dejavnost, je glede na določbe iz starega PZTro, upoštevajoč Zakon o morskem ribištvu (Ur. list RS, št. 115/06 in 76/15) ter Uredbo o spremljanju ulova in prodaji ribiških proizvodov (Ur. list RS 38/16), posodobljena terminologija izražanja ter listin in dokazil, ki jih morajo voditi upravičenci.

17.8 Označitev in uporaba označenih energentov in prodaja energentov za pogonski namen

V 98. členu ZTro-1 je določeno označevanje energentov. Člen je enak 56. členu ZTro. Posodobljene so tarifne oznake izdelkov. Po novem se označuje tudi kerozin iz tarifne oznake 2710 19 21, ki je namenjen ogrevanju. Vrsta in količina sredstva za označevanje ter postopki označevanja energentov so podrobneje določeni v 52. členu novega PZTro. V primerjavi s starim PZTro so v tem členu kemijska imena usklajena z IUPAC nomenklaturo, navedena je aktualna referenčna metoda za določanje markirnega indikatorja.

V 99. členu ZTro-1 je določena uporaba označenih energentov. Člen je enak 57. členu starega ZTro. Na uporabo označenih energentov se nanaša tudi 53. člen PZTro, kjer je določena aktualna metoda, s katero se ugotavlja prisotnost sredstva za označevanje.

Dodan je nov, šesti odstavek, ki je prenos določbe iz prekrškovnih določb, ki so v četrtem in petem odstavku 71. člena ZTro. Določbi namreč nalagata način čiščenja rezervoarja, če se ugotovi nepravilna uporaba označenega energenta, kar je upravni in ne prekrškovni ukrep.

18 VRAČILA (93. DO 95. ČLEN ZTRO-1)

Vračilo trošarine za industrijsko-komercialni namen, za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter za komercialni prevoz v novem zakonu urejajo 93., 94. in 95. člen. V zvezi z navedenimi vračili ni obsežnejših vsebinskih sprememb. V točkah 18.1 do 18.3 tega dokumenta so navedene novosti glede na posamezno vrsto vračil.

18.1 Vračilo trošarine za industrijsko komercialni namen

Po novem zakonu ni možno več uveljavljanje vračila za stroje pri strojegradnji, za stroje v gradbeništvu pa se po novem zakonu štejejo stroji, ki se uporabljajo pri dejanskem opravljanju dejavnosti, ki se uvršča v področje "gradbeništvu", v skladu s predpisom, ki ureja standardno klasifikacijo dejavnosti.

Vračilo lahko uveljavljajo tudi upravičenci, ki nimajo sedeža v Sloveniji. Predložiti morajo dokazilo o opravljanju dejavnosti in pogodbo ali drugo dokazilo o opravljanju gradbenih del na ozemlju Slovenije.

18.2 Vračilo trošarine za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo

Z novo ureditvijo lahko fizične osebe vlagajo letne zahteve za vračilo trošarine do 30. junija tekočega leta za preteklo leto.

18.3 Vračilo trošarine za komercialni prevoz

Vračilo trošarine se lahko z novo ureditvijo uveljavlja tudi za račune, plačane z gotovino.

19 POSEBNOSTI NADZORA IN TROŠARINSKI NADZOR (101. IN 102. ČLEN ZTRO-1, 54. ČLEN PZTRO)

19.1 Posebnosti nadzora

Z novo ureditvijo je v 101. členu ZTro-1 opredeljen poseben nadzor nad proizvodnjo, predelavo, skladiščenjem in gibanjem na območju Slovenije, izdelkov iz tarifnih oznak 2710 19 91, 2710 19 99, 2710 20 90 (mazalna olja) in 3826 00 90 (biodizel in njegove zmesi, ki vsebujejo manj kot 70 mas.% naftnih olj ali olj dobljenih iz bituminoznih mineralov), za obsežna tržna gibanja ter izdelkov iz tarifnih oznak 2401 10 in 2401 20 (nepredelan tobak). Poseben nadzor nad izdelki iz tarifnih oznak 2710 19 91, 2710 19 99, se je z drugačno ureditvijo že izvajal na podlagi četrtega odstavka 57. b člena ZTro, po novem pa se uvaja posebni nadzor tudi za izdelke iz tarifne oznake 3826 00 90 ter za izdelke iz tarifnih oznak 2401 10 in 2401 20. Določbe tega člena se v skladu s tretjim odstavkom 85. člena ZTro-1 uporabljajo tudi za nadzor proizvodnje, predelave, skladiščenja in gibanja na ozemlju Slovenije izdelkov, namenjenih vdihovanju, brez izgorevanja (elektronske cigarete in tobak za segrevanje).

Določeno je, da mora gibanje izdelkov po 101. členu ZTro-1, spremljati komercialni dokument. Za komercialni dokument se šteje listina, ki spremlja pošiljko izdelkov, na primer račun, dobavnica, prevozni dokument in podobno, in vsebuje zadostne podatke o vrsti in količini izdelkov pošiljke, ki omogočajo njihovo identifikacijo (tretji odstavek 54. člena PZTro).

Določajo se obveznosti za osebe, ki proizvajajo, predelujejo, skladiščijo ali prevažajo izdelke, in sicer morajo vsako proizvodnjo, predelavo, skladiščenje in gibanje teh izdelkov pred njenim začetkom prijaviti davčnemu organu, zagotoviti morajo, da gibanja spremlja komercialni dokument, in voditi evidence.

V nadaljevanju je opisan podrobnejši način izvajanja posebnosti nadzora iz 101. člena ZTro-1, določen s 54. členom novega PZTro.

Oseba, ki na ozemlju Slovenije proizvaja, predeluje, skladišči in prevažajo izdelke, ki so pod posebnim nadzorom, prijavi proizvodnjo, predelavo, skladiščenje in gibanje izdelkov davčnemu organu, tako da sporoči najmanj naslednje podatke:

- identifikacijski podatki prijavitelja,
- lokacija in datum začetka opravljanja dejavnosti z izdelki,
- identifikacijski podatki prevoznika, pošiljatelja in prejemnika,
- lokacija in datum odpreme, dostave oziroma razkladanja pošiljke, registrska oznaka vozila, priklopnega vozila, številka CMR in vrsta in tehnični podatki tovora v primeru prevoza izdelkov in
- trgovski naziv, tarifna oznaka in črna koda EAN izdelka, količina izdelka v enoti mere in vrsta tovorka.

Prijava se lahko vloži na obrazcu PRIJAVA-PN, ki je objavljen na spletnih straneh FURS, pošlje

pa se na elektronski naslov davčnega organa n101.fu@gov.si.

Oseba, ki izdelke samo proizvaja, predeluje ali skladišči, prijavi dejavnost davčnemu organu le pred začetkom opravljanja dejavnosti ali pred spremembo podatkov iz prijave dejavnosti.

PZTro nadalje določa, da ne glede na določbo iz ZTro-1, da se mora gibanje izdelkov prijaviti davčnemu organu pred njenim začetkom, se lahko gibanje davčnemu organu prijavi tudi pred vnosom izdelkov na ozemlje Slovenije ali pred odpremo izdelkov iz skladišča v Sloveniji.

Prijava gibanja izdelkov se ne predloži, če gre za izdelke:

- za katere veljajo določbe glede nadzora proizvodnje, predelave ali skladiščenja ter gibanja v skladu z 89. členom ZTro-1 ali
- ki so po uvozu sproščeni v prost promet v skladu s carinsko zakonodajo ali se po uvozu gibajo pod carinskim nadzorom ali
- iz 85. člena ZTro-1, ki so po vnosu sproščeni v porabo, razen gibanja v drugo državo članico.

Oseba, ki proizvaja, predeluje in skladišči izdelke, mora v svojih evidencah voditi podatke o:

- stanju zalog izdelkov in
- vrsti in količini proizvedenih, prejetih in odpremljenih izdelkov po datumu.

Oseba, ki izdelke prevaža, pa mora v svojih evidencah voditi podatke o:

- vrsti in količini izdelkov, ki jih prevažajo,
- lokaciji in datumu odpreme, prejema, dostave oziroma razkladanja pošiljke, registrski oznaki vozila, priklopnega vozila, številki CMR in vrsti in tehničnih podatkih tovora ter
- podatkih pošiljatelja, prejemnika oziroma prevoznika izdelkov.

Evidenice se morajo voditi tako, da v vsakem trenutku izkazujejo stanje zalog izdelkov po njihovi vrsti in količini ter zbirne podatke po skupinah izdelkov.

19.2 Trošarinski nadzor

Nadzor nad izvajanjem določb ZTro-1 in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi, ter predpisov, v skladu s katerimi se nadzor izvaja, izvaja davčni organ. Določeni so posebni nadzorni ukrepi, ki jih lahko odredi davčni organ, da zagotovi spoštovanje izvajanja določb.

Podrobneje so opredeljeni postopki in ravnanja, ki so lahko predmet nadzora.

20 PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE (114. ČLEN ZTRO-1)

20.1 Popis trošarine za elektronske cigarete

Osebe, ki prodajajo elektronske cigarete končnim potrošnikom ter uvozniki in trgovci na debelo, na dan 31. julija 2016 popišejo zaloge elektronskih cigaret oziroma polnil, ki vsebujejo nikotin in o tem sestavijo zapisnik po vrstah in količinah, obračunajo trošarino na ugotovljene zaloge in jo plačajo do 10. septembra 2016.

Zapisnik o zalogah elektronskih cigaret oziroma polnil, ki vključuje tudi ugotovljen znesek trošarine, predložijo davčnemu organu do 5. avgusta 2016. Zapisnik in obračun se sestavi v skladu z vzorcem obrazca Zapisnik o zalogah in obračun trošarine za elektronske cigarete.

Znesek trošarine za zaloge elektronskih cigaret se plača v dobro podračuna: 01100-9991000033 – PCP – proračun države, na plačilnem nalogu je potrebno navesti tudi številko sklica, ki je določena z modelom 19: model 19, davčna številka plačnika - 08656.

20.2 Popis razlike trošarine za cigare in cigarilose oziroma cigarete

Za opredelitev cigar in cigarilosov se še največ tri mesece po uveljavitvi novega ZTro-1 uporablja določba 49. člena ZTro (izdelki so opredeljeni kot cigare ali cigarilosi). Po poteku trimesečnega obdobja pa začne veljati nov zakon, kjer se uvrstitev za določene tobačne izdelke spremeni in se uvrstijo med cigarete, zato za navedene izdelke, ki so na zalogi izven trošarinskega skladišča, dan po poteku trimesečnega obdobja nastane obveznost za obračun trošarine v skladu z devetim odstavkom 8. člena tega zakona. To pomeni, da je potrebno opraviti popis zalog navedenih izdelkov na dan pred potekom trimesečnega obdobja po uveljavitvi ZTro-1. Zapisnik o zalogah navedenih izdelkov se predloži pristojnemu davčnemu uradu 15. dan po popisu. Obračunati in plačati pa je potrebno razliko trošarine, ki je bila plačana na podlagi prejšnjega ZTro (za cigare in cigarilose) in trošarine, ki nastane na podlagi novega ZTro-1 (za cigarete). Za navedene izdelke, ki imajo dodatni zunanji ovoj, nastane obveznost za prijavo nove drobnoprodajne cene 15 dni pred potekom trimesečnega obdobja po uveljavitvi ZTro-1. Pred popisom bo Finančna uprava izdala v zvezi s tem podrobnejše pojasnilo.

21 POSEBNE DOLOČBE

21.1 Vročanje (109. člen ZTro-1)

ZTro-1 določa pravila glede načina vročanja dokumentov. Na podlagi nove določbe se bodo tako vsi dokumenti vročali elektronsko v skladu s 85. a členom ZDavP-2. Ta določa elektronsko vročanje prek portala eDavki, ki se šteje za osebno vročanje. Odstopanje od splošnega pravila vročanja po ZDavP-2 pa je predvideno za primere, kadar osebam dokumentov ni mogoče vročati prek portala eDavki, se dokumenti vročajo v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve, razen dovoljenj in odločb, izdanih v zvezi z dovoljenji, ki se zaradi pravne varnosti zavezanca vročajo osebno.

Šteje se, da je vročitev v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve, opravljena 15. dan od dneva odpreme. Če oseba, ki ji je bil vročen dokument v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve, ne izpolni obveznosti, mu davčni organ vroči dokument z osebno vročitvijo.

Novost velja glede vročanja dokumentov v tujino. Če prejemnik iz tujine ne zagotovi pogojev, za prejem dokumentov po elektronskem sistemu davčnega organa (eDavki), se mu vročajo dokumenti z navadno vročitvijo.

Sprejeta je poenostavitev glede vročanja dokumentov v enostavnih zadevah (81. in 82. člen ZDavP-2), v katerih davčni organ ugotovi strankini zahtevi in sicer se ti lahko vročajo po elektronski pošti pod pogojem, da je elektronski naslov davčnemu organu s strani zavezanca predhodno sporočen.